

Aanwezig Voorzitter: De heer C. Dolmans Raadsleden: De heer M. el Majjoui De heer E. van der Veer De heer M. Stuijzand Mevrouw W. van der Weij Mevrouw N. Frotan De heer D. van Dam Mevrouw S. van Maarseveen De heer M. van 't Eind	Vervolg aanwezige raadsleden: De heer R. de Vreede De heer D. Cupedo De heer E. Braam Mevrouw H. van Schie De heer U. Oelen De heer J. Bruin Mevrouw B. Niesen Mevrouw M. Harmsen
Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder S. van de Waart Wethouder M. Wit Wethouder W. van Damme	Griffie: Griffier: De heer J. Hoefnagel Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1. Opening

De voorzitter: Welkom bij het Forum stad. Ik open hierbij de vergadering.

2. Algemeen insprekrecht inwoners

De voorzitter: En ik geef allereerst het woord aan de heer Hoyer als inspreker. Welkom.

Inspreker 1: Dank u wel. Geachte raad, op 15 december jongstleden diende ons beroep op het bestemmingsplan plan West bij de Raad van State. Een beroep dat in deze gaat over het behoud van biodiversiteit in Rijswijk. Ik lees u dat deel van onze pleitnota voor het volledige zet daarnaartoe. Ze is zoals gebruikelijk gericht aan uw gemeenteraad. Ik vond het in eerste instantie heel bijzonder maar u bent inderdaad aansprakelijk voor alles wat er is op goedgekeurd onder de vlag waarvan daarvan gebeurt en is gebeurd. Dus ook bestuur programmabureau projectontwikkelaars wijst naar u, waar het hun handel en verleden heden betreft. Een enorme verantwoordelijkheid, nu het pleidooi. Notabene gezien de hier gegeven spreektijd kan ik nu helaas niet ingaan op door ons geadresseerde uiterst belangrijk onderwerp als stikstof, waarbij niet is voldaan aan het in het wetboek van in de natuur werd vastgesteld additionaliteitsvereiste, het enorme verlies aan de biodiversiteit en de zwaar onvoldoende waterhuishouding. Ik spreek hier namens de stichting Pasgeld Natuurlijk. Deze stichting is opgericht vanuit de diepe en oprechte bezorgdheid over de kritieke staat van de natuur en de bijzondere natuurwaarde dat het gebied Pasgeld biedt, dat essentieel is voor het welzijn van mens, plant, dier en Rijswijk en omgeving. Vergeleken met Sion en Parkrijk is Pasgeld veruit het meest kwetsbare deelgebied binnen Rijswijk Buiten, toch heeft de raad besloten om juist hier 1000 woningen en voorzieningen te realiseren met de hoogste bouwdichtheid van het hele programma. Ondanks de groen klinkende bewoordingen zullen bebouwing en bewoning desastreuus uitpakken

voor natuur en biodiversiteit. De draagkracht van het gebied is daar simpelweg veel te laag voor. Bovendien is het plan gebaseerd op juridische gronden die onzes inziens onjuist zijn. Ik zal het toelichten. De MER. De raad stelt dat een nieuwe milieueffectrapportage niet nodig is, omdat er al een MER bestaat en er een passende beoordeling is uitgevoerd. Echter, de MER is verouderd en de passende beoordeling dient een ander doel, de redenering houdt dus geen stand. De MER uit 2010, 15 jaar geleden is gebaseerd op een masterplan Rijswijk Zuid uit 2009, toen Pasgeld nog werd voorgesteld als een villa-achtige wijk met mogelijk een groene overkluizing van Javier en spoor en zonder de druk van tienduizenden extra bewoners aan de rand van het gebied. Sindsdien is het plan ingrijpend gewijzigd. Het aantal woningen in Pasgeld West is bijna verdubbeld van 575 via 757 naar 1000 met hoogbouw in plaats van laagbouw en cumulatie met andere grootschalige ontwikkelingen. Klimaatverandering stelt andere eisen, de luchtkwaliteit in Rijswijk is een van de smerigste gemeente van Nederland, overschrijdt de WHO normen. Bovendien is sprake van aanwezig strikt beschermwaardige natuur die zeker niet inmiddels een vergunning mag worden vernietigd, waarna gezegd kan worden dat die niet aanwezig is dus geen MER nodig is, zoals dat nu in wezen het geval is. Integendeel. Bijlage 3 van de MER-richtlijn is helder. Significante wijzigingen en omvang aard gebruiken effect op de natuur verplichten tot de nieuwe MER. Over de ransuil en de Watervleermuis. Het plan raakt ook strikt beschermde soorten die ons specialistische verweer hebben we daar ook opgeleverd, alleen al het aanvragen van een vergunning om nest of rustplaatsen van de ransuil watervleermuis te verwijderen, is in strijd met de natuurwet en bovendien met de eigen beleidsuitgangspunten van de raad. Ter herinnering citeer ik uit de voorontwerpbestemmingsplan Sion het haantje 2010. Quote. De functionaliteit van de voortplanting en de vaste rust en verblijfplaatsen van de voorkomende beschermde soorten wordt gegarandeerd. Een ontheffing is dus ook niet noodzakelijk, einde quote. Of uit het bestemming van Pasgeld West, quote. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kunnen pas doorgang vinden als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat er geen sprake is van afbreuk van beschermwaardige natuur. Einde citaat. Toch vraagt de raad nu wel om vergunningen die juist die natuur aantasten. Notabene er bestaat geen enkel voorbeeld van een succesvolle duurzame verhuizing van een ransuil, de kans van slagen is nihil. Naast het feit dat de AVG indruist tegen de zelfopgelegde en breed gecommuniceerde wijze van werken, gebeurt het ook nog eens zonder aanwezig alternatieve bouwlocaties te hebben geëvalueerd. En die zijn er zowel binnen als buiten het voorliggende plangebied al in eerdere instantie door ons aangedragen, maar genegeerd. Het is een schending van het beginsel van zorgvuldige besluitvorming zoals verankerd de natuurwet. Conclusie. Het voorliggende plan is strijdig met de natuurwet en met de zelf opgelegde verplichting ten aanzien van de beschermwaardige natuur. Tot slot. We denken duidelijk te hebben gemaakt dat de raad met het steeds verder oprekken van de bouwambities uitmondend in het voorliggende bestemmingsplan, zowel de draagkracht van Pasgeld als ook van vele wettelijk gestelde grens heeft overschreden. We begrijpen dat met de bouw van veel meer huizen dan eerder voorzien een deel van de grote verliezen van Rijswijk Buiten kan worden gecompenseerd. Dit mag echter nooit uit optekende reden zijn om de wet omzeilen en kwetsbare natuur te vernietigen. Daar komt bij dat het niet onderzochte alternatieven zijn binnen het plangebied. Hartelijk bedankt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hoyer. Zijn er vragen vanuit het Forum aan de heer Hoyer? De heer Braam.

De heer Braam: Toch nog even eigenlijk een vrij korte vraag in uw richting. Zeker ook een beetje gelet op de landelijke politiek die waar een beetje op lijkt dat Rijswijk misschien voor de troepen uit, maar denk ik wel goed op heeft geanticipeerd. Het gaat u heeft een lekker bruin gezicht, vast op vakantie geweest denk ik. We zitten eigenlijk met een simpel feit dat we lekker aan het bouwen zijn en ik maar dan vooral veel de hoogte in, maar ook op een plek waar ieder geval nu heel nadrukkelijk een extra plek voor de NS gerealiseerd wordt. Die overal volgens mij 15 jaar terug in de plannen stond, in ieder geval de plannen die reiziger had om hopelijk daar een stationnetje te hebben voor ten

behoefte van het openbaar vervoer. Vindt u het vreemd dat die ontwikkeling dan voor woningbouw daar dan vooral gericht is op wat extra woningen, die dus dan uiteraard ook van dat NS perron gebruik zouden willen en kunnen maken?

Inspreker 1: Oké. Dat twee antwoorden op uw vraag. Punt één onzes inziens is dat station volstrekt overbodig. Er is een ruim station aanwezig in en men heeft hele goede infrastructuur in Rijswijk zelf op een steenworp afstand, dus dat mag nooit een argument zijn. En ook al zou er een station zijn om die als dat als reden te hebben om te bouwen, lijkt mij een beetje zinloos. Maar ten tweede en dat is een eigenlijk veel belangrijker argument is dat bouwen nooit ten koste mag gezien gaan van beschermwaardige natuur, zoals dat ook verwoord is en iedereen onderschreven heeft en ook al 15 jaar geleden is vastgelegd door deze raad. En dat is eigenlijk mijn antwoord. Hier is een niet eens een conflict van belangen, hier is een belang dat voorop staat en dat is eigenlijk ons antwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog vragen vanuit het Forum? Nee. Dank u wel, mijnheer Hoyer.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dan gaan wij over naar de lijst van ingekomen stukken. Er zijn geen verzoeken binnengekomen voor agendering. De vraag is kunt u instemmen met de voorgestelde wijze van afdoening? CDA.

Mevrouw Van Schie: Dank u, mijnheer de voorzitter. Ik heb wel een opmerking over de parkeerregulering in Overvoorde.

De voorzitter: Kunt u even de nummer van het stuk noemen, dan weten we allemaal waar het over gaat.

Mevrouw Van Schie: Ik heb het ... De het apparaat werkt niet mee. Dat moet ik dan eerst weer even ...

De voorzitter: Dan vermoed ik dat het gaat over de RIB 25068, de raadsinformatiebrief invoering parkeerregeling park Overvoorde.

Mevrouw Van Schie: Precies. Wij vroegen ons af of dit niet eerst nog aan de gemeenteraad voor moest worden gelegd of dat niet staand beleid is. Het is volgens ons is het helder dat het college beslist en dat na die besluitvorming dit wordt voorgelegd. Of wordt de raad wordt geïnformeerd. Dus dat wilde ik even checken of dat het geval is.

De voorzitter: Ja, ik kan hem ook beantwoorden, maar ik geef graag het woord aan de wethouder.

Mevrouw Van de Waart: Nee sorry, voorzitter. Volgens de nieuwe regels in de parkeernota hoeft het op deze manier niet. Sowieso was de parkeerdruk nou in vele gevallen 100 procent, hebben we meerdere keren gemeten, stond altijd vol. Dus dat is wel een regel en dat heeft u dan gemandateerd aan het college. We hebben wel afgesproken naar aanleiding van de bespreking over de Plaspoelpolder dat u vooraf geïnformeerd wordt over deze regeling. Nou is het natuurlijk ook wel een beetje een bijzonder gebied want we hebben natuurlijk afgesproken dat we ook de bewoners vooraf informeren. Nou dat zou in dit geval de bewoners van Den Haag zijn, want dat is de aanliggende straat en dat zijn juist degenen die daar parkeren, dus dat willen we nou juist veranderen. En we hebben wel uitgebreid gesproken met de tennisvereniging die daar zit. En u heeft ons nog gewezen of dat dat was een bespreking volgens mij ook over Bijna Thuis, is toen ook naar voren gekomen. Maar dat zijn private parkeerplekken, dus dat hebben we wel meegenomen maar

dat zijn hun eigen parkeerplekken. Dus volgens mij hebben we aan de regels gedaan volgens de nieuwe parkeernota. Sorry, beetje lang antwoord, maar we moeten met zijn allen nog even wennen.

Mevrouw Van Schie: Ik heb nog één vraagje als mag, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Van Schie: Want die regels in de parkeernota gaan over bevoegdheden, wie mag wat beslissen. En mijn vraag betreft informatie aan de gemeenteraad. En ik meen dat was afgesproken dat als er een parkeermaatregel genomen zou worden, dat dan de raad zou worden geïnformeerd. Niet dat de raad het mag besluiten, maar dat de raad zou worden geïnformeerd.

Mevrouw Van de Waart: Dat is correct. Dat is ook wat ik zojuist zei, voorzitter. En ik moet wel eerlijk toegeven dat deze net als de Plaspolder vrij snel op de datum zat. Maar we hebben u geïnformeerd en daarna het besluit genomen en daarna de uitvoering direct gedaan en dat kan natuurlijk alleen in een gebied waarin degene die daar belanghebbende is, dat heel erg graag wil.

De voorzitter: Dank u wel dan ... Ja?

De heer Van der Veer: Deze RIB is in het vorige Forum uitgebreid aan de orde geweest na de aanleiding van vragen van de PvdA. Daar hebben we uitgebreid een discussie gehad.

De voorzitter: Dank u wel voor deze toevoeging. Dan stel ik voor om de lijst van ingekomen stukken zo vast te stellen met deze wijze van afdoening.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt is de vaststelling van de agenda, zijn er nog opmerkingen over de agenda voor vanavond? Dat is niet het geval, dan is die ook vastgesteld.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan we over naar mededelingen vanuit het college. Zijn er mededelingen vanuit het college? Dat is niet het geval, dan is dit agendapunt ook afgesloten.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt zes, terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen. Ik kijk even rond of er vanuit de raad terugkoppeling is? Dat is niet het geval, dan is dit punt ook afgesloten.

7. Overzicht toezeggingen en moties (Overzicht wordt conform afspraak Presidium 22 september 2025 integraal behandeld in Forum Samenleving)

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt zeven, dat is het overzicht toezeggingen en moties. In het andere Forum wordt gekeken naar de hele lijst om te besluiten of toezeggingen zijn gedaan, dan wel nog op de lijst moet blijven staan. Desalniettemin zijn er vanuit dit forum nog op- of aanmerkingen? Nee.

8. Vaststellen Forumverslag 9 september 2025

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 8 en dat is het vaststellen van het Forumverslag van 9 september 2025. Heeft iemand daarover vragen of opmerkingen? Ook dat is niet het geval. Dan stellen we het Forumverslag van 9 september vast.

9. Zienswijze Visie Economisch Vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH)

De voorzitter: En dan gaan we door naar agendapunt 9 en dat is de zienswijze visie economisch vestigingsklimaat Metropoolregio. Is er iemand die daarover het woord wil voeren? Ik zie mevrouw Harmsen en mevrouw Van der Weij. We beginnen bij mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb even erdoorheen gelezen en het viel me even op dat er het is natuurlijk maar een klein budget de MRDH de economische zienswijze, maar er worden toch goede vragen gesteld, bijvoorbeeld arbeidspotentieel in de MRDH regio. En dat het aan moet sluiten, de studies moeten aansluiten, ook bij de vraag die er is in de MRDH. We hebben ik heb het vaak in de wandelgangen over gehad, maar wat heel opvallend is in de scenario's die er zijn rondom de energietransitie, de klimaatadaptatie, het vervoer. Hoogwaardige technologie die we willen gaan doen in de MRDH en ook de kassen, dat wij een enorm tekort gaan hebben per jaar van mbo-techniek zowel werktuigbouwkunde als elektrotechniek, terwijl we een overschot aan afstudeerders zullen hebben van administratie. En ik vroeg me of af of de wethouder het met me eens is dat het stuk nog een beetje vaag daarover is. Het wordt wel genoemd dat het moet aansluiten, de studiemogelijkheden moeten aansluiten bij de markt. Maar ik mis bijvoorbeeld dat we bij het Rijk ook daarop op aanspreken en sturen, van moet er niet numerus fixus komen op bepaalde mbo-opleidingen en andere mbo-opleidingen juist gaan stimuleren in deze regio? Het gaat echt om soms 1000 studenten per jaar die we zouden moeten hebben, echt handjes aan die installaties. En we zitten soms op 13, vorig jaar 13 installateurs elektrotechniek, we moeten er 1000 hebben. Dat dat schiet niet echt op dan met de transities, ik vroeg me af of de wethouder het daarmee eens is. En nog een vraag, oh jongens techniek ... Bij dit economische vestigingsklimaat miste ik de rol van water en energie, dat zijn hele grote thema's. Water in de zin van de klimaatscenario's voor 2050. Een van de klimaatscenario's is pompen of verzuipen rondom Rotterdam. En een de gebieden die laag zitten zeg maar en ik mis daar gewoon helemaal de bespreking van wat als wij een groot aantal waterbuffers nodig hebben waar past dat eigenlijk in de ruimte? En de andere bottleneck is natuurlijk energie. Het wordt wel een paar keer genoemd, maar ik wil toch even de gedachte van de wethouder erover horen en dan natuurlijk elektriciteit vooral.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wijs er wel op dat het een zienswijze is van de raad, dus we kunnen allerlei vragen aan het college gaan stellen, maar het is onze eigen zienswijze. De heer Cupedo, u wilde ook het woord voeren.

De heer Cupedo: Dank u wel, voorzitter. We hebben een korte vraag namelijk hoe waarborgt het college dat Rijswijk niet slechts meebetaalt aan de regio, maar ook zichtbaar profiteert van de investeringen binnen de nieuwe visie economische vestigingsklimaat van de MRDH? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. We zagen dat het stuk focust op vijf thema's die goed aansluiten bij Rijswijk en we hadden daar drie vragen over. We vragen ons namelijk af hoe de

wethouder kijkt naar de samenwerking met MRDH en Den Haag en dan in het licht van bijvoorbeeld de West-Fries en andere bedrijventreinen langs de Vliet. En we vragen ons ook af of de wethouder nog ruimte ziet om vanuit Rijswijk meer in te zetten op het innovatie cluster? En als laatste de vraag over de financiering die werd aan de overkant ook al een beetje gesteld. Mogelijk vraagt dit stuk ook om meer financiering of andere financiering ook vanuit Rijswijk. Hoe kijkt de wethouder hier tegenaan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Damme.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel. En ook dank aan de vragen van de raad en u zei het al terecht het is de zienswijze van de raad, dus daar gaat u eigenlijk ook natuurlijk zelf over. Maar ik vind het wel interessant, omdat u ook om mijn visie vraagt en ook om misschien wat meer te vertellen over wat we dan afgelopen tijd met die 21 wethouders in die MRDH regio hebben gedaan. Nou u ziet we hebben niet stilgezeten, dat is het resultaat ligt voor u. En moet zeggen dat het op zich een redelijke zoektocht is geweest van hoe kunnen we dat economisch vestigingsklimaat wat altijd wel gericht was op een bijdrageregeling, projectjes voor iedere gemeente wat, om daar wat meer focus in aan te brengen om echt dat verschil te gaan maken. Want we zien gewoon ook in de regio dat dat nodig is. Als je kijkt naar het industrieel complex in de haven in Rotterdam, dat staat onder druk. We lezen allemaal de krant daarover en alle beetjes helpen dan. Want u zegt ook terecht mevrouw Harmsen dat het budget voor economisch vestigingsklimaat van de MRDH dat is iets van 7,5 miljoen op een totaalbudget van 770 miljoen. Het is ik zou niet zeggen verwaarloosbaar, maar dit gaat ook niet het verschil maken. Maar waar het verschil het wel in gaat maken, is dat we met elkaar alle wethouders in die regio, maar ook de burgemeesters die in het algemeen bestuur zitten, gewoon echt flink de koppen bij elkaar steken van hoe gaan we nu die uitdagingen die we voor ons zien, hoe gaan we die aan? Dus hoe gaan we dus meer innovatie in onze industrie krijgen? Hoe gaat het meer clusteren? Nou en daar komt eigenlijk alles vrij snel bij kijken. Hoe gaan we om met het energievraagstuk en met het klimaatvraagstuk? Hoewel dat natuurlijk geen focus is van de commissie economisch vestigingsklimaat. Dus dat is ook de reden dat het er niet in staat. En dat energie duur is. Ja, dat merken alle bedrijven en dat is ook echt een reden voor sommige bedrijven om niet meer te investeren en om gewoon weg te trekken. Dus dat is echt zorgelijk en daar moeten we echt met gezwinde spoed wat aan doen. En wat wij kunnen doen als gemeente is dan ook vrij marginaal, maar we zijn wel bijna allemaal aandeelhouder van steden en die aandeelhoudersrol kunnen we ook gewoon invloed uitoefenen op de besluitvorming bij steden. Dus we zullen ook goed in de gaten houden dat het investeringspotentieel wat er nodig is en ook dat er daadwerkelijk die investeringen ook worden gedaan. Dat die ook gaan gebeuren. Ik moet zeggen dat de steden dat is een ander pad, maar de afgelopen jaren hun investeringen inmiddels hebben opgekrikt tot 1 miljard per jaar en dat is ook vorig jaar echt tot besteding gekomen. Dus de schop zit wat dat betreft letterlijk in de grond. Dan de arbeidspotentieel. Dat u zei dat staat er wat vaag in. Ja, dat kan kloppen want we hebben daar ook wel een stevige discussie over gehad in onze commissie, van welke positie moet dat die aansluiting arbeidsmarkt bedrijven. Welke positie moet dat nou krijgen in deze visie? Want wat voor verschil maken wij nu als 21 gemeenten, wethouders economie met 7,5 aan budget als het gaat om die aansluiting arbeidsmarkt en bedrijven? Nou we hebben eigenlijk toch geconcludeerd dat dat we dat dus wel belangrijk vinden. Ook om de doodsimpele reden dat we ook gewoon natuurlijke connecties hebben met die instellingen, met mbo-instellingen, met opleiders, ook met private opleiders die overigens installateurs opleiden. Zit er eentje in Rijswijk, Installatiewerk Nederland is dat. Dus ik denk dat het ook wel een goede suggestie is dat u doet, dat we daar ons ook hard voor gaan maken als MRDH richting het Rijk, om ervoor te zorgen dat die aansluiting ook daadwerkelijk plaats gaat vinden. Het is niet zo dat we het curriculum van die scholen kunnen gaan veranderen, maar we hebben daar zeker oog voor. We hebben ook een portefeuille mede van die 21 regio's, dus dat is wel dat is eigenlijk een beetje in antwoord op uw vraag. Of het vaag is of niet. Ja, goed. Het zijn

uw kwalificaties. Ik vind dat belangrijk dat we daar wel aandacht voor hebben en dat we ons daarvoor inzetten de komende jaren en dat daar meer focus aankomt. Kom ik eigenlijk al vrij snel bij de vraag van mijnheer Cupedo, hoe gaat het college ervoor zorgen dat we Rijswijk ook gaan meer zien? Daar zit nou precies de crux van deze visie, want het gaat niet om Rijswijk, het gaat om de regio en we willen als regio samen sterker optrekken. Dus de tijd van gemeente X moet een projectje hebben van vijftigduizend en die ook moet vijftigduizend euro ... Kijk als de regio profiteert dan profiteren wij als Rijswijk en zo simpel is dat. Als die innovatieve maakindustrie verbetert en dat komt vooral uit Delft, maar daar zitten we vlakbij. We hebben al een aantal van die bedrijven hier, dan profiteert Rijswijk daar ook van en ook onze inwoners. Dus de daar zit dan ook wel een beetje het spannende aan deze precies de vraag die u stelt. Hoe kunnen wij onze eigen belangen opzijzetten voor het regionaal belang? Nou en dat gaan we dus gewoon proberen te doen. Dat ligt nu eigenlijk ook een beetje voor. Als we dan kijken naar die bijdrage regio van 3 euro per inwoner hier in Rijswijk. Moeten we dat op die manier nog wel doen, moeten we niet samen met die andere gemeente gewoon bij de Europese Unie aansluiten en daar om budget te gaan vragen van goh, kunt u via die subsidies ons geld geven omdat we een belangrijke economische clusters zijn in Europa? Maar dat geldt ook voor andere economische clusters in Europa dat ze via Brussel veel geld krijgen. Moeten we onze energie niet meer daarop steken dan dat we het geld hier ophalen en laten we dan de ondersteuning daar bij de MRDH ook van betalen. Dus het kan best wel eens betekenen dat over een jaar of vier, vijf de bijdrageregeling verdwijnt. Als je het nog verder kijkt moeten we dan niet samen met elkaar ook wat meer de boer op om mee te gaan op handelsmissie onze propositie daar te doen? Ook al is die economie vrij divers, u ziet dit aan die vijf sporen. Mevrouw Van der Weij begon ook er al over, die is in de MRDH regio divers, die is in Zuid-Holland ook divers. Maar ik wil wel gezegd hebben dat in de provincie Zuid-Holland meer dan 20 procent van ons bruto nationaal product wordt, komt hier vandaan uit de provincie en daar maakt de MRA een belangrijk onderdeel van uit. Dus dat dat even in uw in reactie op uw vraag mijnheer Cupedo. Ik word een ... De financieringsvraag heb ik dan al gehad mevrouw Van der Weij. En u vroeg dan nog over de samenwerking met Den Haag specifiek, begrijp ik bijvoorbeeld over de Westvlietweg was mijn gevoel over de MRDH.

Mevrouw Van der Weij: Over de MRDH en Den Haag, dus beiden omdat het natuurlijk één belang is van de MRDH. Sorry, voorzitter ik nam het woord. Dus MRDH maar daar zitten wij Rijswijk, wij als Rijswijk, niet wij Rijswijk en Den Haag natuurlijk gezamenlijk ook in. Dus hoe komen die belangen daar samen?

De heer Van Damme: Dat is wel een interessante vraag, want ik zit met Den Haag in ...

De voorzitter: Een kort antwoord, graag.

De heer Van Damme: Ja, voorzitter als het mag. Ja, kort antwoord dat gaat niet lukken. Kijk ik zit natuurlijk met Den Haag in dit IP Haaglanden, in Gemeenschappelijke Regeling, ik zit met ze in de MRDH, ik zit ze met in businesspark Haaglanden. Ik kom Den Haag de hele tijd tegen en dat is logisch, want wij liggen in de hart van Haaglanden, dus we hebben Den Haag gewoon keihard nodig. En waar die belangen dan precies liggen. Ja, dat kan ik voor Den Haag niet spreken waar die belangen liggen, maar die belangen ik bespeur bij de bestuurders daar dat die belangen ook regionaal liggen. Onze focus ligt in ieder geval regionaal. Wij zijn het hart van Haaglanden dat is Rijswijk, we zien dat het aantal banen toeneemt in Rijswijk, we zien dat het aantal vestigingen toeneemt in Rijswijk. Dus dat dat is evident dat wij profiteren van de regionale ontwikkeling. Voorzitter, voor de eerste termijn zou ik het hierbij willen laten.

De voorzitter: Ik dank u wel. Is er behoefte aan een tweede termijn. Ja, mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Een kort vraagje. Het gaat om 55.000 mbo-studenten in onze regio 's, echt heel wat. En het ging mij specifiek om niet hoeveel geld gaat naar dat stukje aansluiten op de arbeidsmarkt. En ik vind fijn dat Rijswijk daar ook aan bijdraagt, onder andere met die installatietechniek opleiding. Maar het gaat er mij om dat wij jongeren niet opleiden in de MRDH tot werklozen. Want dan hebben ze een dure opleiding gedaan maar net de verkeerde. En ik het lijkt mij juist sterk als die zienswijze ook richting het Rijk dus iets vertelt van mbo's die te groot zijn voor het arbeidspotentieel. In overleg met het Rijk zeggen van nou daar moet een numerus fixus op, bijvoorbeeld administratie waar we echt gewoon duizenden mensen te veel in opleiden. MRDH kan daar een rol in spelen om richting het Rijk te zeggen daar nou daar moeten we wat aan doen. En andere opleidingen moeten we wat aantrekkelijker maken elektrotechniek en werktuigbouwkunde. Dus dat daar zat ik meer aan te denken om daar nou tevoren moet ik nog even zoeken zeg maar. Maar ik het lijkt mij bij uitstek dat de MRDH daarover gaat, een regionaal probleem dit.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Schie.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik vroeg me nog af nadat ik goed naar u heb geluisterd mijnheer Van Damme, of u nog iets zou kunnen zeggen over de samenhang tussen het beleid wat wij in Rijswijk doen maken en uitvoeren. En het beleid wat de MRDH dan op deze onderwerpen gaat maken, doen, uitvoeren.

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de wethouder.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter en dank u wel ook nog voor aanvullende vraag mevrouw Van Schie. Het staat precies in de zienswijze uitgeschreven hoe onze visie precies past en de als bouwsteen heeft mede gevormd voor de economische visie van de regio van de MRDH, die nu in concept voor zienswijze hier voor u ligt. Dus dat hangt erg goed met elkaar samen. En dan over de studenten. Misschien dat ik kijk als u daar ideeën over heeft, het kan via een amendement in de zienswijze kunt u overwegen. U kunt mij een toezegging ontlokken dat dat ik daar me daarvoor hard voor ga maken. Het is aan u wat u daarmee wil? Ik ben het eens dat we geen werklozen moeten opleiden dus wat dat betreft en daar is het college ook mee eens trouwens, dus wat dat betreft zit er geen licht tussen u en mijn visie dus. En de visie van het college, dus dat in reactie daarop, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Concrete vraag denk ik dan aan mevrouw Harmsen. Wilt u nog met een aanpassing komen op de zienswijze?

Mevrouw Harmsen: Ik heb daar even tijd nodig over overleg met anderen zeg maar, ook voor de vorm zeg maar. Wat is handig daarin? Amendement, motie en toezeggingen zijn drie verschillende vormen. Dus wil even met anderen overleggen daarin. Dat zal komende week dan duidelijk worden zeg maar.

De voorzitter: Dan maar dan denk ik dat het wel als bespreekstuk naar de raad toe moet.

Mevrouw Harmsen: Het kan ook andersom inderdaad, tenzij ik met niets kom.

De voorzitter: Dus het is dan is het voorstel. Dank. Om het als akkoordstuk naar de raad doet sturen tenzij er een concreet voorstel tot wijziging komt. De raad is volgende week dinsdag dus het is een korte periode. Dank u wel.

10. Zienswijze conceptversie Mobiliteitsvisie Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH)

De voorzitter: Dan sluiten wij dit punt hierbij af en dan gaan we door naar de zienswijze conceptvisie mobiliteitsvisie, ook voor de metropoolregio. Wie mag ik daarvoor het woord geven? Ik zie dan toch wat verschillende handen. Begin aan die kant, de heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, dank u wel. Wij denken dat er een goede visie ligt vanuit de MRDH op mobiliteit in de regio. Wij kunnen ons grotendeels ook wel vinden in de zienswijze. Dit wordt niet zozeer de wethouder kan meeschrijven. Dit wordt eigenlijk niet echt een vraag aan de wethouder, maar je mag wel meeschrijven hoor. Er zit een stuk, want het is namelijk een zienswijze van de raad, zoals de voorzitter al eerder gezegd heeft. Er zit een deel in de zienswijze waarvan ik denk en het gaat over de rol van de auto. Begin ik even te zeggen dat ik het ermee eens ben dat de auto nog steeds een rol heeft en ook een belangrijke rol heeft, maar ik zie niet zo heel erg waarom in deze waarde de veronderstelling in de zienswijze is dat er geen visie op autoverkeer in zit. Maar volgens mij als ik de visie lees, zit dat er wel in dus ik vind dat helemaal niet zo erg. Ik vind dat niet echt een ommissie, want het idee is dat je in de visie van onze fractie is dat je investeert in mobiliteit zodat je in sterk OV goede fietsverbindingen, zodat je het noodzakelijk autoverkeer voor mensen die echt die auto nodig hebben, goed mogelijk maakt. En dat zit nou juist heel erg sterk in de visie, dus ik zie niet zo heel erg in wat mijn fractie betreft. En ik ben eigenlijk wel benieuwd hoe andere fracties daartegen aankijken dat het nog nodig is om wat we hiertoe oproepen en een aanvullende visie op de auto. Ik zie de noodzaak eerlijk gezegd niet en ik ben benieuwd hoe andere fracties daartegen aankijken.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm: Dank u wel voorzitter. Toen mijnheer Van 't Eind begon, dacht ik nou we zijn het erover eens het is een goede zienswijze die voorligt. Maar goed we zijn het niet helemaal eens mijnheer Van 't Eind, want wij vinden de specifieke aandacht voor de rol van de auto wel belangrijk. Vinden het ook prettig om dat terug te lezen in de zienswijze. We zijn weliswaar ook wel heel positief over ontwikkelingen op het gebied van openbaar vervoer, de 110 miljoen bezuinigingen die in de regio niet door zijn gegaan. En zijn ook zeker een voorstander om het fietsen wat makkelijker te maken in de regio, specifiek in Rijswijk. Maar dat betekent niet dat we geen auto hebben. Dus voor ons is het ook belangrijk om te erkennen dat het OV niet voor iedereen een volwaardig alternatief is en dus ook specifiek een visie voor de auto mag liggen. En tenslotte zijn we ook heel erg blij dat specifiek de ondertunneling nog even benoemd wordt. En we vroegen ons af wat de huidige stand van zaken is.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Ee zien dat er ondertussen ook een investeringsagenda is, wat we heel erg waarderen. We maken ons nog wel wat zorgen over de continuïteit van deze investeringen, want we zien vaak dat het OV nou de prachtige nieuwe tramlijnen of worden neergezet en haltes. En dat er ook weer nieuwe bussen en trams komen, maar soms dat het toch weer moet sluiten door dat er toch geen middelen zijn, geen personeel is. We vroegen ons af ziet de wethouder nog kans extra aandacht te vragen voor het borgen van de gevolgen van de resultaten van de investeringen? Zodat nieuwe lijnen, nieuwe trams, nieuwe bussen en ook daadwerkelijk gebruikt kunnen blijven worden en op een goede frequentie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Er ligt een goed stuk waar we ons in kunnen herkennen. Rol van de auto zou wat mij betreft de duiding zijn van de Beatrixtunnel. De visie de rol van de auto wordt goed verwoord. Maar dat we apart benoemen zou ik me kunnen voorstellen dat dat te maken heeft met de Beatrixtunnel. De vraag die wij nog hadden, moeten wij niet nog extra aandacht geven aan OV en dan specifiek het Binckhorsttracé. Moeten we daar tenzij dat helemaal goed is afgekaart en gehamerd, maar ik kan me voorstellen dat daar vanuit de MRDH gemeentes die het betreft de Binckhorsttracé ook nog even apart benoemd zou kunnen worden.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geef het woord aan de wethouder ... O sorry, ik had u niet gezien, de heer Cupedo.

De heer Cupedo: Wij hebben nog één vraag namelijk hoe zorgt het college ervoor dat Rijswijk niet ondergeschikt raakt aan de grote regionale corridors, maar ook dat de bereikbaarheid van onze wijken, bedrijfsterreinen en voorzieningen stevig geborgd blijft binnen de mobiliteitsvisie van de MRDH. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu wel het woord aan de wethouder.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ook inderdaad hier geldt het is uw zienswijze en we hebben daar een voorzet voor gemaakt. En ik kan u wel vertellen dat rondom maken zeg maar van deze mobiliteitsvisie best veel discussie is geweest tussen de 21 wethouders, maar ook tussen de 21 gemeenten. Het is een onderwerp wat boeit, maar je ziet ook dat er best veel druk zit op mobiliteit in algemene zin. Want eigenlijk hebben we vooral ook meer mobiliteitsbewegingen, even los hoe mensen zich vervoeren, want er zijn gewoon meer mensen en meer economische bewegingen. En zeker als de economische visie nog verder zeg maar vorm krijgt, dan gaan er nog meer mensen naar het werk en je ziet dat ook een beetje terug in de visie. Daar waar het schuurt en we hebben er wel voor gekozen om aan u voor te leggen een zienswijze waar we de belangrijkste punten echt uithalen. Want ik denk dat u daarmee het meest aanzet, er is het meest gesproken door u over die visie voor de auto. Dat is niet zozeer een keus door het college om te zeggen wij vinden die auto wel of niet belangrijk. Er zit op visie niveau best wat u ook zegt raadslid van GroenLinks van een standpunt in over de auto. Echter de regio groeit zo in die mate dat onderaan de streep houden we nog steeds heel veel auto's over en het staat gewoon vast. En daar waar de bij OV best heel erg gekozen is van waar zetten we dat op in zie je dat voor de auto niet goed terug. En daarom staat hij er eigenlijk in en noemen we voor ons ook even het belangrijkste punt. Dus het zit hem meer zeg maar op het strategisch niveau en iets minder op het visie niveau. Vandaar dat we hem genoemd hebben, het is aan u of dat u hem erin wil laten staan. Even kijken de investeringen daar hebben we eigenlijk vooral toch voorgesteld vraag om een investeringsagenda. Dat hoeft niet per se aan dit document gekoppeld te worden want dat gaan ze ook niet meer redden, maar wel dat erin staat dat dat er komt. Juist om met elkaar goede afspraken te maken. Want als er nou ergens veel discussie over de MRDH tafel is, is het over die investeringen want eind onderaan de streep hebben we altijd te kort bij dit soort grote investeringstrajecten. Of het nou om de verlenging van de A16 gaat, het niet doorgaan door de A4 of het aanleggen van een nieuwe tram ER is altijd te kort. Dus u vraagt om continuïteit en dan wil ik graag even een splitsing maken. Want wat je ziet de investeringen zeg maar in de trajecten of het nou een tram is of een of een stuk Autoweg, gaan vaak via andere middelen dan het inzetten van de HTM om maar zo te zeggen. Dus dat zijn ook echt daadwerkelijk andere financiële middelen en die komen vanuit het Rijk, dus in die zin zie je ook dat de fluctuaties heel vaak gaat over Rijksbeleid. Dat hebben we ook gezien dat we daarom heel hard hebben moeten lobbyen voor het behoud zeg maar van de middelen voor het openbaar vervoer. Er zit wel nog een ander punt in dat noemt u terecht en dat is personeel. Dat is een heel ander groot probleem is dat als je

wel de middelen hebt en wel de bus hebt, maar je hebt een buschauffeur rijdt hij ook niet. En dat is wel een steeds groter groeiend probleem. En ook een van de redenen waarom je ziet dat er ingezet wordt op innovatie om dat in de toekomst in ieder geval een nieuwe vorm te geven. Dus een terecht punt. Maar het is ook iets wat ook wel buiten de MRDH gaat en waar je ziet dat de MRDH vooral ook een gezamenlijke lobby kracht is. Heel even kijken. De PvdA doet een voorstel om expliciet van ik weet niet meer of een vraag had of een voorstel. Sorry, dat over het Binckhorsttracé. Ik neem aan dat u over de Vlietlijn spreekt in dit geval. Ja? Die zit er eigenlijk gewoon in want dat is een van die hoofdcorridors waar over gesproken wordt. Dus volgens mij zit hij goed in het stuk en daarmee zou ik ook willen zeggen eigenlijk al die regionale corridors zitten we op een of andere manier heel vaak in, of het nu de Vlietlijn is of de oude lijn. Als het gaat over de nieuwe ov-verbindingen, dan zit Rijswijk in de oude lijn. De oude lijn is een is een meert project, zoals ze dat noemen waar station Rijswijk Buiten in zit. Nou. De Vlietlijn weten met zijn allen gaat over een tram die door de Binckhorst en over de Geestbrugweg gaat, mat helaas nog geen MIRT-project is, maar wie weet in de toekomst. Is de Beatrixlaan. Dus dan ga ik vervolgens nog even over de vraag van Rijswijks Belang de huidige stand van zaken. Ik geloof dat ik het onlangs al eerder heb gezegd, we zijn in overleg, zowel met MRDH als Den Haag om binnen De Bock de bestuurlijke overeenkomst ruimte te zoeken om het opnieuw in te richten. En dat doen we binnen De Bock, omdat we daarmee in ieder geval het gereserveerde geld van de MRDH voorlopig vasthouden. En ik hoop u daar in ieder geval voor de kerst iets over te kunnen informeren. Maar dat is wel een beetje een proces wat ik nou zorgvuldig moet belopen, want anders dan ben ik bang dat ik dat geld kwijtraak bij de MRDH als we ons niet aan De Bock regels houden. Dus dat zal misschien ook eens stop stappen moeten. Maar ik zie wel dat er in Den Haag heel veel beweging is. Ze hebben ook een projectleider aangenomen, zij zitten er echt op een andere manier in dan een jaar geleden. Dus dat is de stand van zaken. Dat is ook eigenlijk het enige wat ik u daarover kan melden is dat daar dus echt opnieuw naar wordt gekeken met deze twee partijen. Volgens mij waren dat vragen, voorzitter. Dank

De voorzitter: Dank u wel. Heeft u nog behoefte aan een tweede termijn? De heer Van 't Eind, en heer Van Dam. De heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, dank u wel voor het woord. Allereerst dank aan Rijswijks Belang voor de reactie. Want was ongeveer naast PvdA de enige fractie die op mijn vraag reageerde. Verbaast me wel eventjes dat Rijswijks Belang hier toch in een keer wel voor het stapelen van visies is. Dat soort enthousiasme heb ik eigenlijk nog nooit bij ze gezien. Misschien moet je om zo enthousiast te maken dus gewoon voor een visie gewoon het woord auto erbij zetten. Voorzitter, mijn verhaal was ook niet per se anti-auto. Ik begrijp ook het antwoord van de wethouder wel. Want ik zie ik snap ook wel dat de regio groeit en dat dat ook gewoon betekent dat het aantal auto's groeit, ook al investeer je in OV dat kun je natuurlijk niet ... Maar waar mijn fractie wel om gaat, is je moet uiteindelijk wel ook keuzes durven maken en waar je in gaat investeren. En om te voorkomen dat die auto hoeveelheid te veel groeit, moet je juist gaan investeren, vooral de nadruk leggen wat mijn fractie betreft investeren in sterke OV. Fijnmazig OV. Daar hebben we hier ook nogal een uitdaging nog steeds, vindt onze fractie. Ik weet dat er stappen worden gezet maar Rijswijk Buiten is qua OV nog steeds een uitdaging, Dat station duurt nog wel even. dus daar gaat het mijn fractie met name om. En wij lazten in die visie wel degelijk ook die aandacht van die voor die auto terug. Maar ik begrijp ook wel de redenering in die zin van de wethouder en ik zie ook wel gezien de het niet beantwoorden van mijn vraag van andere fracties en de reactie van Rijswijks belang, dat als ik hier een amendement op ga indienen, dat ik dan kansloos afga. Dus ik denk dat ik het hier gewoon bij laat.

De voorzitter: Dat is wel heel eerlijk. Dank u wel. De heer Van Dam.

De heer Van Dam: Nou ja het is bijna overbodig, ik wil reageren op de heer Van 't Eind omdat nou misschien wij niet even enthousiast worden als fysisch als Rijswijks Belang. Maar ik dacht we zijn u

minstens een antwoord verschuldigd. Wij denken wel dat de er iets meer plek zou moeten zijn in deze visie over de auto. En dat betekent niet dat we het oneens zijn met wat u in de eerste termijn stelde qua dat we inderdaad moeten investeren in het OV, in alternatieve vormen van vervoer, fietspaden noem het maar op. Maar zoals u zelf zegt ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld station in Rijswijk Buiten gaan langzaam. En we zien dat de bouwsnelheid in de regio wel enorm toeneemt, dan kan ik me ook wel aansluiten bij wat de wethouder zei in de eerste termijn. Dat is nu wel een prangend en heel relevant probleem voor onze regio. Van hoe blijven wij bereikbaar en op het moment dat heel veel mensen nog auto's hebben, zien we nu ook en dat ziet elke Rijswijker volgens mij ook dat juist die wegen nu heel erg vaststaan. En dat is niet alleen een Rijswijks probleem, maar dat is een probleem wat je in Den Haag ziet, in Delft ziet en in de rest van de regio. De heer Van der Veer noemde terecht het Binckhorst probleem waar wat de gemeentegrenzen overstijgt. Dus ik vind juist de aandacht daarvoor in een stuk zoals die bij MRDH vind ik meer dan terecht en ik zou het dan daarom ook laten staan. Dat is mijn reactie.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van 't Eind is uitgedaagd, Nou heel kort dan.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, ik mag gewoon interrumpen dus ik doe niets raars hier. Toch even een vraagje. Is de heer Van Dam het wel met mij eens dat je het in ieder geval anders moet doen dan dat we de afgelopen 50 jaar hebben gedaan, waarbij we met name gewoon steeds extra autoverkeer hebben gefaciliteerd? En wat gewoon geleid heeft tot nog meer asfalt, nog meer asfalt, nog meer asfalt nog meer asfalt, met alle met alle gevolgen voor onze luchtkwaliteit van dien. Dus een dus het moet in ieder geval op een andere manier en ...

De voorzitter: De heer Van Dam.

De heer Van Dam: Ja, nee, dat onderschrijf ik wel. Ik denk dat je ik denk dat je op een creatievere manier moet gaan kijken hoe je in zulke verstedelijkte gebieden een plek vindt voor de auto. Ik denk dat inderdaad dat de vele hoeveelheden asfalt niet bijdragen aan het stadsgezicht of aan de gezondheid of aan de luchtkwaliteit of aan andere zaken. Dus dat je dat slimmer zou moeten oppakken en ik denk dat daar ook een mooie uitdaging ligt regionaal hiervoor.

Dank u wel. Heeft de wethouder behoefte om nog te reageren? Ja.

Mevrouw Van de Waart: Ja, misschien even kort want ik merkte ook een beetje in de stapeling op de visies dat misschien het beeld ontstaat dat we gevraagd om een groot nieuw document. En eigenlijk ging het bij het schrijven van deze brief ervoor omdat die visie eventueel ook gewoon in het stuk wordt opgenomen. Maar goed het ik lees het nu nog een keer terug en nu is het wel voor tweelerij uit vatbaar. Dus we kunnen ook kijken naar wat de MRDH ermee doet. Maar waar het vooral om gaat is dat het nu niet goed in dit document staat en ze kunnen er ook voor kiezen om het gewoon daar gewoon nog in te zetten. Dus daarom kwam ik er heel even op terug, voorzitter.

De voorzitter: Maar dat betekent dat iemand een initiatief moet nemen voor een kort amendement. Kijk ik toch naar de heer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Voorzitter, het hangt een beetje van af wat het draagvlak daarvoor is. Ik ga wel ik dus mijn voorstel is à la het vorige voorstel, zet hem als hamerstuk. Ik denk dat we het allemaal over eens kunnen zijn dat de stapeling van visies niet nodig is en dat dat ik vind ik ga dus niet met een amendement komen om dit eruit te halen. Maar misschien een amendementje waarbij je zegt nou dat zou nog sterker in de visie verwerkt kunnen worden in plaats van wat er nu staat, kom nog met een extra autovisie of in ieder geval zo zou je kunnen lezen. Wellicht is daar dragen ...

De voorzitter: Gaan we dat zo doen. Dan is het voorstel akkoordstuk tenzij er nog een tekstvoorstel komt.

11. Raadsvoorstel Havenkwartier fase 2 -gebiedspaspoorten en schetsontwerp openbare ruimte en haven

De voorzitter: Dan sluiten wij ook dit agendapunt af en dan gaan wij door naar het raadsvoorstel Havenkwartier fase 2 en dan kijk ik even rond. Wie wil daarover het woord voeren? Maar ik zie niet iedereen zijn hand opsteken. Nou dan gaan we gewoon het rondje maken, maar dan begin ik bij de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank voorzitter, voor het woord. Havenkwartier fase twee, onze fractie staat positief tegenover het raadsvoorstel voor de verdere ontwikkeling van het Havenkwartier waarbij scenario vier als uitgangspunt wordt genomen. Het bouwen van tussen de 500 en 700 woningen, bedrijven, voorzieningen en vergroening. Deze aanpak is financieel haalbaar en biedt ruimte voor een evenwichtige combinatie van wonen, werken en bedrijvigheid. Toch hebben wij enkele vragen, voorzitter. Zodat we als fractie goed kunnen afwegen of dit voorstel voldoende robuust is en uitvoerbaar is. Voorzitter, hoe realistisch is het dat de betrokken eigenaar tijdig tot overeenstemming komen en welke stappen onderneemt de gemeente om dit proces vlot te trekken? Hoe wordt voorkomen dat bestaande bedrijven worden verdrongen door onder andere beoogde woningbouw? Hoe wordt de participatie met bewoners, ondernemers aan belangenorganisaties verder vormgegeven en voortgezet? Hoe worden risico's beheerst bij mogelijke vertragingen of kostenstijgingen? Voorzitter, ook wordt er gesteld dat het elektriciteitsnet niet over voldoende capaciteiten beschikt dan wel aanbod. Dat de te verwachten wachttijd jarenlang zou duren. Is er zicht op concrete maatregelen of investeringsplannen om dit te versnellen? En welke verantwoordelijkheid ligt bij de gemeente, provincie en of netbeheerder? En een aantal vragen die lijken mij overbodig, omdat ze reeds beantwoord zijn naar aanleiding van de vraag van mijn collega D66. Dank hier voor.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt de uitwerking van de opdracht aan het college om een eerder aangenomen amendement met steun van de PvdA Rijswijk fractie uit te werken. Het ging hier vooral om het realiseren van een mooie kwalitatief openbare ruimte rond de herontwikkeling van het Havenkwartier, wat altijd een uitgangspunt is geweest om de verdere verloedering van dit gebied te stoppen. Een mogelijkheid om dit te realiseren is met het bouwen van meer woningen dit te bereiken en dat stond ook in de opdracht aan het college om dat te onderzoeken. Ook moeten we natuurlijk bij de besluitvorming niet vergeten dat het Rijk en de provincie aan de verkregen WBI woningbouwimpuls subsidie, eisen heeft gesteld om te komen tot een groot aantal betaalbare woningen. Maar voorzitter, als we goed kijken naar het beoogde effect, dan lijkt het voorstel vooral richting te geven nog niet altijd zekerheid en niet altijd zekerheden te bieden. En juist die zekerheid is essentieel voor draagvlak en vertrouwen in dit proces van alle betrokken partijen. De PvdA-fractie Rijswijk heeft dan ook nog enkele vragen aan de wethouder. De positie van de bedrijven in het gebied, zij moeten hun investeringsbeslissingen kunnen nemen. Kan het college toelichten in hoeverre bedrijven nu al duidelijkheid hebben over de milieuruimte en de bereikbaarheid zolang het omgevingsplan nog niet is vastgesteld? Wat is uw reactie op de kritiek van de BBR over de participatie? We horen hier tegenstrijdige berichten. Hoe is de representativiteit van het participatieproces, zowel van de ondernemers als de bewoners geborgd in het voorstel? Is de uitwerking zoals die nu in scenario vier voorligt alleen realiseerbaar door meer woningen toe te voegen of ziet u ook nog andere mogelijkheden. Moet een besluiten in zijn geheel worden genomen of kunnen we dat in fases nemen? Bijvoorbeeld eerst openbaar gebied, dan haven, dan woningbouw

of zitten daar behoorlijk veel risico's aan? De BBR en de bewoners maken zich grote zorgen om de bereikbaarheid en verkeersdruk in het gebied. Welke concrete maatregelen zijn er of worden nog genomen om deze te beheersen en hoe wordt eenieder daarin meegenomen? Ruimte is beperkt. Kan er goed gekeken worden naar de manier van invulling van deelmobiliteit? Voor zowel auto, scooter, fiets en niet te vergeten goed openbaar vervoer om het gebied zo aantrekkelijk mogelijk te houden. De herontwikkeling Per kwadrant vergt veel werk voor onder andere de gemeente. Hoe houden we goed de regie zodat het uiteindelijk een mooi gevarieerd en samenhangend geheel wordt van werk en woongebied? Kan het zo zijn dat er uiteindelijk toch minder kwadranten worden ontwikkeld om verder te kunnen met de herontwikkeling van het gehele gebied? De ontwikkeling van het Havenkwartier fase 2 staat niet op zichzelf. Hierdoor zijn onder andere door de BBR, ondernemers en omwonenden zorgen. Geuit hoe en op welke manier is de afstemming met omliggende projecten zoals de Galjoenstraat en de Borderwijkzone? En dat is het voor het eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van der Veer. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. We zijn blij met ontwikkelingen in het Havenkwartier en het is natuurlijk laveren tussen woningen en ondernemers. En tegelijkertijd willen we een prachtig woon-werk gebied, nieuw, levendig en veilig we hadden onze vragen schriftelijk ingediend en dank alvast voor de uitvoerige beantwoording. We hebben nog een paar aanvullende vragen specifiek. Ik hoop dat jullie de vragen ook kunnen zien in de antwoorden. Dus bij antwoord op vraag één spreekt u over bedrijven, worden dan zowel de huurders als de eigenaren van de bedrijfspanden bedoeld? En bij het antwoord van vraag drie wordt er juist over eigenaren gesproken en daar ging het juist over het krijgen van een stem in de verdere besluitvorming. Dus mijn vraag is krijgen huurders daar ook een stem? En bij vraag zes sluit een beetje aan op de eerste twee vragen die ik u stelde over bedrijven, eigenaren, huurders. We zien namelijk in de enquête of in ieder geval in de participatieproces dat er weinig verschil lijkt te zijn tussen huurders en eigenaren, maar in de enquête zagen we juist eigenlijk bij de BBR dat er wel verschillen waren en dat lijkt me ook wel logisch. Ik kan me voorstellen dat een eigenaar van vastgoed wel een ander belang zou hebben dan een huurder van de pand. Ik ben eigenlijk benieuwd hoe u daartegen aankijkt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Dam.

De heer Van Dam: Dank. We spreken nu eindelijk over fase 2, een belangrijk onderwerp wat straks impact gaat hebben op de tweede fase in het havengebied. En ik wilde daar nog een aantal onderwerpen uitlichten. Het eerste punt gaat over die bereikbaarheid. Zowel voor bewoners als de ondernemers als belangenorganisaties zoals de BBR zeggen, ze zijn aanwezig vanavond in het Havencollectief. Die hebben duidelijk aangegeven dat de verkeersdoorstroming nu al onder druk staat. Ze zien dagelijks het dat het verkeer vastloopt en dat ziet iedere Rijswijker volgens mij. En dan lees ik in dit plan opnieuw het vooral het bekende verhaal over de VRI's, de verkeersregelinstallaties die de doorstroming zouden moeten verbeteren. Maar als al die partijen, die bedrijven, die bewoners en die belangenorganisaties dit als een groot knelpunt ervaren, waarom krijgt dit dan niet meer gewicht in dit voorstel? Het is in het Forum van 9 september bij de behandeling van ik zei het al ook al gegaan over de doorstroming. En toen gaf de wethouder ook aan dat zij ziet dat het daar heel erg druk is. En nu enkele weken later ligt er weer een plan zonder structurele oplossing. En ik vroeg me af hoe verklaart het college dat wordt dit serieus opgepakt of blijft het een achilleshiel van deze ontwikkeling? Dan de ontwikkeling in kwadranten. De manier waarop het gebied wordt ontwikkeld en of er is gekozen om dat in kwadranten te ontwikkelen, het Havenkwartier is dan ook opgedeeld in vier stukken. En in elk van die vier stukken mogen de eigenaren zelf bepalen wanneer ze iets gaan bouwen of dat ze voorlopig gewoon doorgaan met hun bedrijf. En dat klinkt prettig en flexibel, maar het brengt ook risico's met zich mee. Want als een eigenaar besluit niets te doen, ligt zo'n gebied jarenlang stil. En dat zou zonde zijn, denk ik. Kan de wethouder aangeven of dat inderdaad kan

gebeuren? En belangrijker nog, wat doet het college om te voorkomen dat zo'n kwart van het gebied straks jarenlang stil blijft liggen zonder ontwikkeling? In de plannen staat ook dat de ontwikkelaars onderdelen van hun plan mogen uitruilen. Denk aan het aantal sociale huurwoningen, de hoeveelheid groen of plekken van voorzieningen. En dat kan handig zijn, maar dat roept ook vragen op wat als er minder winstgevende dingen, zoals de sociale woningen of ontmoetingsplekken allemaal in een deel van het gebied terechtkomen en dat er vervolgens nooit van de grond komt. Hoe zorgt het college er dan voor dat die belangrijke, maar minder rendabele onderdelen wel worden gebouwd. Dan de financiële risico's in paragraaf 8.1 staat dat er sprake is van onzekere kosten en baten. De zogenaamde risico's en kansen. Kan de wethouder concreet toelichten wat daarmee wordt bedoeld, hoe groot zijn die onzekerheden en hoe worden ze afgedekt? En dan wil ik afsluiten met een positief iets. In de plannen zien we dat een langgekoesterde wens van ondernemers voor een aanlegsteiger in de haven eindelijk werkelijkheid zijn geworden. Al jaren vragen die ondernemers en horecaondernemers daarom en je ziet hem eindelijk tot realisatie komen of in ieder geval in de plannen nog, dus daar zijn wij ontzettend blij mee. Complimenten aan het college voor het inwilligen van die wens.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Er zijn al een heleboel vragen gesteld, maar ik heb toch nog een één aantal vragen aan de wethouder om het voorstel beter te kunnen beoordelen. Wat gebeurt er als we positief besluit op dit voorstel en wat gebeurt er precies als we dat niet doen? En hoe helpt het uitgewerkte scenario vier met meer woningen om de transformatie van het Havenkwartier van een verouderd bedrijventerrein naar een aantrekkelijk gemengd stedelijk gebied daadwerkelijk te realiseren? En kunt u toelichten hoe het extra woningbouwprogramma bijdraagt aan het financieren van de vergroening, de klimaatadaptie, adaptieve inrichting en verbetering van de openbare ruimte? Nou deze vragen zijn al gesteld. Even kijken hoor en die ook al. En hoe borgt de gemeente de regie op het proces per kwadrant, zodat er ook bij gefaseerde ontwikkelingen een samenhangend gebied ontstaat en die vraag is ook al gesteld. En wat zijn volgens u de belangrijkste inzichten uit het participatieproces die hebben geleid tot het huidige voorstel? En hoe zijn ze deze vertaald in de gebiedspaspoorten? En wat is uw reactie op de kritiek van de BBR over participatie en hoe is de representativiteit van het participatieproces geborgd? Volgens mij heeft PvdA die ook al gevraagd, dus excuus als die dubbel is. Kunt u toelichten hoe het voorstel ondernemers juist perspectief biedt, bijvoorbeeld via behoud van bedrijfsruimte, flexibiliteit en ontwikkeling en verbetering van de openbare ruimte? En hoe draagt een aantrekkelijke en goed ingerichte openbare ruimte bij aan het voorkomen van spanningen tussen bewoners en ondernemers? En hoe wordt in het ontwerp rekening gehouden met het creëren van een prettige leefomgeving die leidt tot minder klachten over bedrijfsactiviteiten? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik bij BVR het woord geven? De heer Braam.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Laat ik eerst positief beginnen, dat is dat hetgeen wat ik gezien heb tijdens de presentatie. Dat zag er gewoon chique mooi uit. Zeker als het gaat om het zoetzuur verhaal wat daarin tot uitdrukking komt. Begrijpelijk om met name dan ook de wensen voor ook veel partijen die hier zitten tot uitdrukking te laten komen. Denk onder andere aan de wat meer groen ingerichte lanen die daartussenin komen te zitten. Nou dat vinden we vanuit Beter voor Rijswijk zeker positief, maar wat we nog belangrijker vinden is feitelijk wat we en al een hele tijd geleden hebben afgesproken. Dat is dat alles op het gebied van de VRI, die net al genoemd is, zou al tijden terug onderzocht zijn of onderzocht worden. En nu moet ik in dit stuk lezen dat dat onderzoek feitelijk nog steeds moet plaatsvinden. Dat verbaast ons zeer. Wat ons ook verbaast is dat met het grootste gemak naar het maximum wordt gezocht wat er in het addendum is opgenomen, dat op 11 woningen na gewoon de map helemaal vol wordt gepland. Dus dat verbaast ons zeer. Zou het niet

een tandje minder kunnen? En uiteraard dat zal u ook niet verbazen als autopartij dat we vanzelfsprekend ook het parkeren weer in beeld brengen. Ook daar is dus door uw voorganger nadrukkelijk aangegeven dat het allemaal het past binnen het beeld wat geschetst is en dat daardoor ook nadrukkelijk in fase twee niet meer dan 400 woningen konden worden gerealiseerd, omdat dan in ieder geval normen ook haalbaar waren. En nu gaan we dus over dat aantal heen. Met andere woorden, er zal dus extra parkeervoorzieningen moeten worden gerealiseerd om dus al die in ieder geval de extra plekken voor die extra 300 woningen te kunnen realiseren. Voorzitter, dat zijn zomaar even een paar punten die ik toch maar even benoem. En ik wil zeker niet voorbijgaan wat gelukkig enkele partijen ook hebben gedaan aan de participatie. En er is voor zover ik kan overzien alleen met de eigenaren van de gebieden, van de vier kwadrantjes is er overleg geweest. U heeft aangegeven dat alle bedrijven op de hoogte waren en positief stonden rondom dit naar deze missie. En we hebben een maar een heel klein rondje gedaan en bij de eerste drie waren er al twee, die niet eens op de hoogte waren van de veranderingen die ieder geval in beeld zijn van de gemeente Rijswijk en de desbetreffende eigenaren. Dus ja nogmaals de vraag waren de bedrijven ook echt positief over deze ontwikkeling? Alle bedrijven. En u heeft ja geantwoord tijdens de presentatie maar in ieder geval wij hebben moeten constateren dat dat niet het geval is. De belangenvereniging bedrijven Rijswijk nou die heeft uiteraard een pittig briefje geschreven en inhoudelijk ben ik het daar voor de volle 100 procent mee eens met de weg die zij bewandelen. Ook gewoon gelet op het feit dat u ervoor gekozen heeft om vooral zelf te kijken van naar en noem het toch maar even een winst maximalisatie voor de gemeente Rijswijk. En er is wat mij ook verrast niet gekeken naar een ander soort oplossing. Pasgoot Polder is een zeer rijk schap, heeft behoorlijk wat reserves en ik had hem ook zo kunnen voorstellen dat er gekozen zou worden voor het behoud van die 400 en het proces wat u in gang had gezet. Maar dat er dan wellicht gekozen zou worden voor een overleg met de Pasgoot Polder, om dus een stukje uit de reserve te gebruiken om het negatieve vermogen wat anders zou ontstaan, weg te werken. Voorzitter, dit zijn zomaar even een aantal puntjes die we graag zouden willen bespreken. En op het moment als de puntjes op de i zijn gezet, dan gaan we graag verder praten.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Schie.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, voorzitter. Zo. We vinden dit een mooi onderzoek naar de haalbaarheid van de tweede fase Havenkwartier van het amendement van de coalitiepartijen. In het onderzoek wordt geprobeerd om rekening te houden met nieuwe regelgeving, subsidievoorwaarden en met wat grondeigenaren in het gebied willen. Een dapper, maar ook riskant voorstel dat niet gegarandeerd zal leiden volgens ons tot de met het amendement beoogde financiering van het openbaar gebied. Het laatste woord is daar dan ook is daarover dan ook nog niet gezegd en het CDA hecht sowieso aan bespreking van dit voorstel in de raad. Voor nu wil mijn fractie graag het volgende weten. Wanneer heeft de provincie ingestemd met het masterplan zoals de raad dat in maart 2021 onder de toenmalige regels heeft vastgesteld? Wat besluit de raad in juridische zin nu precies als deze akkoord gaat met dit collegevoorstel? Sluit een beetje aan op de vraag van mevrouw Van Maarseveen. In de tabel op pagina drie van het raadsvoorstel staan deels aantallen woningen en deels vierkante meters. Klopt dat? En als er staat waarvan sociaal is dat dan van het totaal of van alleen de betaalbare woningen, met andere woorden hoeveel dure en hoeveel betaalbare vrije sector woningen kunnen er in fase twee worden gebouwd? Volgende vraag. Hoeveel betreft de maximale subsidie van de provincie Zuid-Holland over het geheel van de totale tweede fase en op welk moment wordt deze uitgekeerd aan de gemeente naar bebouwing van alle vierde fase of per afgeronde fase? Wat zijn in het voorstel de totale kosten van de sociale woningen die gaan drukken op het plangebied? In de RBI 25077 over de Galjoenstraat en omgeving die bij de stukken zit, is er mogelijk sprake van de toevoeging van 255 woningen. Samen met het coalitie amendement en de toename op de hoek Bordenwijkstraat leidt de tweede fase dan tot 1000 woningen meer dan was

voorzien in het masterplan 2021, namelijk 2000 tot 2500 woningen. In de verkenning van de Antea Groep wordt op pagina 16 geconcludeerd dat elke ontwikkeling separaat bekeken niet MER-plichtig is. Wel wordt geadviseerd te kijken naar de effecten van de cumulatie, hebben wij daar zicht op? Wat wordt nu de verwachte verkeerssituatie in en rond dit gebied wat betreft de verkeerseffecten? Is er straks nog steeds sprake van een afsluiting desnoods flexibel van de Handelskade richting Bomenbuurt, zoals bij de vaststelling van het masterplan is toegezegd? En dan hebben wij tenslotte ook nog vragen over de kwadranten, maar die zijn allemaal al gesteld door andere partijen.

De voorzitter: Dank u wel. De Heer Oelen.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Nou ongeveer alles is al wel genoemd en gevraagd, maar ik hecht er wel aan om toch wel ook om een klein beetje politiek te zijn in het Forum. Toch wel wat zorgen dan hier maar te delen met de wethouder, in voorbereiding ook voor de raad volgende week. Dat zit om te beginnen in die discrepantie in de waardering die ondernemers zouden hebben over de plannen informatie van de gemeente versus de informatie van de BBR hierover. Dus daar ben ik wel benieuwd naar wat daar de toelichting over is. Het hele financiële plaatje scenario 1 komt financieel niet meer uit, dat is de conclusie. Na een half jaar geleden was dat nog het focusnadeel van het college, dus ik ben een klein beetje benieuwd wat is er in die paar maanden gebeurd? En ik denk ik ben jurist dus ik snap niets van cijfers, maar wellicht dat de wethouder zo meteen toch nog ietsjes kan gaan uitleggen, rustig kan uitleggen hoe dat nou eigenlijk precies zit met die financiën? Zowel bij scenario 1, volgens mij hadden we daar dekking voor gevonden voor dat te lijden verlies. Scenario vier, hoe ziet dat plaatje er dan zo meteen uit en ook hoe ziet het plaatje uit als het voorstel volgende week wordt weggestemd? Dus daar heb ik echt wel heel erg behoefte aan. Punt over het afhandelen van verkeer is door vele partijen genoemd. Nou daar ben ik het helemaal mee eens ook omdat je dit niet dit plangebied je niet op zich moet beschouwen, maar breder het afsluiten van het Rijswijkseplein. De maatregelen rond de Rembrandtkade, de enorm vele woning ontwikkeling bij Hollandspoor. Je kunt het ongeveer wel op een bierviltje uittekenen waar dat verkeer allemaal langs gaat rijden. Het risico van het bouwen in kwadranten, daar ben ik ook zeer benieuwd naar. Hoe wordt dat beheerst, kan dat überhaupt worden beheerst en wat zijn de gevolgen als die beheersing onvoldoende goed uitpakt? Hebben we dan zo meteen een of twee kwadranten waar wel is gebouwd, maar het andere niet waarmee we dus datgene wat we hadden willen realiseren dus niet is gerealiseerd. Waarom wordt hier überhaupt voor gekozen? Waarom niet een stevige regie op die hele projectontwikkeling? Ik lees ook dat de gedachte is van meer gemengde kwadranten waarbij wonen en bedrijvigheid per kwadrant wordt gecombineerd. Dat levert inherent het risico op waar mevrouw Van der Weij in de schriftelijke vragen al naar heeft gevraagd, waar ik in andere verbanden ook al eerder om heb gevraagd. Dat er bewoners gaan wonen die denk van het zal allemaal wel meevallen maar dan lijkt het opeens niet mee te vallen in de praktijk, althans in hun beleving. Dus hoe gaan we dat soort risico's dan mitigeren? En is het bouwen in die gemengde ... In het kader van gemengde kwadranten bouw je dan niet meer een grote risico in dat of bewoners of ondernemers toch teleurgesteld zijn gaan worden in die andere groepen? Parkeren. Nieuwe bewoners moeten parkeren op eigen terrein, krijgen geen vergunning. Het is mij gewoon nog niet helemaal duidelijk welke verplichtingen er gaat komen voor ontwikkelaars om voldoende plaatsen te realiseren. Hoe zit dat? Of krijgen we zo meteen de situatie à la Binckhorst dat er wel ontwikkeld wordt qua woningen, maar dat er geen dat er niet geparkeerd kan worden. De sociale woningen die zijn ook al genoemd in dit kader. Dus wordt hier aangegeven dat als gevolg van professionele regelgeving en de professionele omgevingsverordening dat in elk project wat nu wordt opgepakt dat daar tweederde betaalbaar gerealiseerd moet worden, waarvan een derde sociaal? We hadden vorige week donderdag heel toevallig een presentatie over het volkshuisvestingsprogramma. Daar heb ik de vraag gesteld aan ambtenaren van de gemeente Rijswijk. Ik ga ervan uit dat die op de hoogte zijn. Klopt het inderdaad dat er per project 30 procent gerealiseerd moet worden aan sociaal? Het antwoord was ja,

alleen maar op het moment dat niet over de hele gemeente al 30 procent is gerealiseerd. Volgens mij zitten wij op dat percentage. Dus de vraag aan de wethouder is, waarom gaan wij hier 30 procent realiseren? Mede ook in het licht van de ontwikkelingen rondom de Galjoenstraat et cetera et cetera. En tot slot voorzitter een hele lucht vraag. Waarom wordt nou dat zwemmen in die haven ontmoedigd? Elk kind in Rijswijk en in Voorburg zwemt als het boven de 25 graden is in de Vliet op plekken die levensgevaarlijk zijn. Realiseer daar gewoon een plek waar veilig gezwommen kan worden. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm: Dank u wel, voorzitter. Ook onze fractie heeft het raadsvoorstel aandachtig gelezen en waren aanwezig bij de presentaties of de presentatie. Was een goede presentatie, maar toch hebben we een aantal zorgen en kanttekeningen die we graag met u willen delen. Allereerst maken we ons, net als andere fracties zorgen over de bereikbaarheid van het gebied. Niet alleen meerdere fracties, maar ook de BBR en het havencollectief heeft daar duidelijk over laten weten wat hun zienswijze is. Kijk de toevoeging van woningen en bedrijfsruimte klinkt wellicht logisch, gezien de druk vanuit het Rijk en de noodzaak om als gemeente financieel gezond te blijven. Maar binnen dit specifieke gebied roept dat bij onze fractie wel echt serieuze vragen op. De infrastructuur staat nu al onder druk en verdere verdichting zonder een stevig en uitgewerkt mobiliteitsplan is wat ons betreft onverantwoord. In het raadsvoorstel wordt weliswaar gesproken over mogelijkheden voor het optimaliseren van intelligente verkeersregelinstallaties en ruimtelijke optimalisaties. En wordt door het college ook expliciet aangegeven dat er inschatting is dat dit oplosbaar is, dat de bereikbaarheid daardoor geen probleem meer is. Maar er is geen onderzoek gedaan, er zijn ook geen verkeersmetingen gedaan en dat baart ons wel zorgen. Dan de samenwerking binnen de kwadranten. Daar hebben ook meerdere fracties al wat over aangegeven en ook wij hebben daar wat zorgen over, want dat klinkt natuurlijk heel mooi. Partijen met verschillende belangen die samen tot een gedragen plan komen. Ja, wie wil dat nou eigenlijk niet? Maar laten we eerlijk zijn hoe reëel is dat? Want er zijn wel gewoon verschillende belangen. Een projectontwikkelaar wil graag zo veel mogelijk bouwen op die manier kan die voor zichzelf financieel ook gewoon goed regelen. Maar de bedrijven die er al zitten die willen ook wel graag ontwikkelen, maar die hebben daar waarschijnlijk een hele andere visie bij. Wij maken ons daar wat zorgen over. En wat gebeurt er nou als ze er niet uitkomen in een kwadrant. Wie gaat dan de regie nemen? Ook wil onze fractie graag stilstaan bij de keuze om het gebied te ontwikkelen als een woon-werkgebied. Want in theorie klinkt dat heel aantrekkelijk, maar in de praktijk zien we eigenlijk dat het vaak voor problemen en klachten zorgt. Dat zien we ook al in de Plaspoelpolder. En wij begrijpen dat de omstandigheden de afgelopen jaren zijn veranderd en het Rijk legt druk op ons als gemeente om te bouwen, waarbij we moeten voldoen aan allerlei verplichtingen, ook rondom sociaal en betaalbare woningen. Maar dat mag geen reden zijn om te bouwen op een plek waar de randvoorwaarden niet op orde zijn. Wat Rijswijks Belang is bereikbaarheid, leefbaarheid en samenwerking geen bijzaak, maar zijn voor ons echt wel essentieel. En we zien gewoon te veel onzekerheden en risico's. En de andere fracties gehoord hebbende delen zij deze zorgen. We hebben een aantal vragen. Hoe gedegen is de inschatting dat de bereikbaarheid oplosbaar is? Waarom wordt er niet eerst onderzoek gedaan? En ik deel ook met de heer Van Dam, waarom is het niet wat zwaarder opgenomen om dat in dit stuk mee te nemen? Hoe wordt geborgd dat samenwerking binnen het kwadrant daadwerkelijk leidt tot gedragen besluiten? En wat gebeurt er als partijen er niet uitkomen? En hebben we als gemeente Rijswijk eigenlijk al ervaring opgedaan om op die manier een gebied te ontwikkelen. Hoe kijkt het college aan tegen de bezwaren van het Havencollectief en de BBR? en hoe wordt voorkomen dat wonen en werken elkaar gaan bijten in dit gebied? Hoe wordt geanticipeerd op mogelijke klachten? En in de plannen wordt gesproken over drijvende eilandjes. En wij vroegen ons af ... Ja, dat klinkt heel aantrekkelijk, maar wie gaat dat onderhouden? Gaan we dat als gemeente doen, gaan de bedrijven dat doen die daar zitten en wie

draait voor de financiën op? En voorzitter, ten slotte een vraag die de input van de eerste termijn gehoord hebbende. We zijn natuurlijk overgegaan van scenario 1 naar scenario 4. Daar besluiten we over volgende week of we daar wel of niet voorstemmen. Wat was het voorstel het nou niet haalt? Wat gaat u dan doen?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Gelukkig zijn al mijn vragen bijna allemaal gesteld behalve nog even over het verwachtingsmanagement van nieuwe bewoners. Ik heb de presentaties bekeken en het viel me op dat het zag er groen uit, leefbaar uit. Maar ik zag nooit een vrachtwagen bij de fietsers en de wandelaars langsrijden. Dat dat scheppen mij de verwachting als nieuwe bewoner dat de vrachtwagens hun eigen straten hebben, kan de wethouder daar duidelijkheid over verschaffen.?

De voorzitter: Dank u wel. De wij gaan even 5 minuten schorsen, want de wethouder heeft even wat tijd nodig. Dus wij zien elkaar over 5 minuten en dat is om 21.50 uur.

SCHORSING

De voorzitter: Ik kijk even naar het college is het oké om weer te starten? Ja dan, ja sorry maar dat is ... We hadden gezegd dat we om 21:50 uur zouden beginnen, dus we gaan weer starten. Dan geef ik het woord aan het college.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik zat even te bedenken u heeft namelijk heel veel vragen gesteld en ik zat even te denken hoe we het gaan doen. Maar ik ga denk ik even algemeen beginnen en dan toch zo veel mogelijk de vragen aflopen, want anders denk ik dat ik er dat dat ik halverwege de weg kwijt raak. Maar toch heel even wat er nu voor u ligt. En dat gaat gelijk in op een van de vragen die onder andere de VVD heeft gesteld. Eigenlijk ligt voor u een raadsvoorstel waarin als u het vaststelt eigenlijk een kader vaststelt. Een kader die we daarna gaan verder gaan uitwerken en dat doen we anders als in fase 1, want toen hebben we bestemmingsplanwijziging gedaan. Toen heetten ze toen bestemmingsplanwijziging nog per plot, maar als u dit kader vaststelt dan komen we terug bij u met een omgevingsplan voorstel dat u vaststelt en daarmee kunnen we de verdere ontwikkelingen doen. Dus dan is het meer in een geheel en dat maakt het natuurlijk anders dan fase 1. Nou, vroeg de VVD maar wat is er nu allemaal zo anders dan? Nou laat ik gewoon even beginnen met in februari kreeg ik signalen dat als we fase 2 gaan uitvoeren en dat hadden we al eerder had u dat afgesproken als raad dat daar een evaluatie over zou plaatsvinden zo over meer. Dat het wel eens zou kunnen stagneren omdat gewoon de situatie veranderd was. Nou, daar heeft u uitgebreid informatie over gekregen waarom dat zo was. Het gewoon veranderen van randvoorwaarden vanuit de provincie, het Rijk, subsidies die we hadden, bouwkosten, er waren allerlei redenen en heb ik u een eerste schets gegeven van mogelijkheden die er zijn en kosten die erbij zijn en die waren natuurlijk gewoon grof ingeschaald. Dus wat is er veranderd? We hebben nu veel meer een verdieping gemaakt over die kosten en die vallen dan soms ook tegen in dit geval voor het scenario wat we in eerste instantie als college hadden voorgesteld. Dus wat is er nu anders? We hebben veel meer informatie, we hebben veel diepere participatie gedaan en we zijn veel meer aan de tekentafel gaan zitten. We weten gewoon veel meer. We wisten toen al dat het ingewikkeld zou worden, dat is het eigenlijk nu nog steeds. Dus ik snap ook dat u veel vragen heeft. De reden waarom het college in eerste instantie had voorgesteld om het maar bij die 400 te houden en de toring naar de nering te zetten, is omdat dat de informatie die we hadden. Eigenlijk was de vraag zullen we deze verder uitwerken? En omdat we vanuit betrouwbaar bestuur dat wilden voorstellen. Inmiddels hebben we natuurlijk meer informatie en komen er meer aspecten behalve alleen die afspraken voor die 400 woningen. Het gaat ook over financiën, dus dat gaat ook over betrouwbaar bestuur. Hoeveel willen we hier eventueel op verliezen? Het gaat ook over we zouden dat ontwikkelkader uitvoeren en daar

zit meer in dan alleen woningen of geen woningen? Er zit ook openbaar gebied in. Kunnen we dat wel of niet uitvoeren? Dus daar zit veel meer aspecten in die aan u zijn om te beoordelen hoever we daar wel mee willen gaan dan alleen wel of geen woningen. Wij hadden voorgesteld als college om het uit te zoeken met 400 woningen. Ik heb vervolgens van u een amendement gekregen. Ik ga heel eerlijk zijn, ik dacht eerst wat ga ik hiermee doen? Want het was namelijk een beetje het midden van een scenario dat ook was voorgesteld. Toen dacht ik ja, wat kan ik daar dan mee? Want ja dat is dan misschien ook net niets zullen we maar zeggen. Maar ik was eigenlijk nou ik u noemt het zelf al, maar het was een hele professionele presentatie ook. Er heeft echt een hele groep mensen heel hard over nagedacht van hoe kunnen we dan toch zorgen met dit amendement waar niet alleen een aantal woningen stonden, maar ook een aantal garanties voor de bedrijven die erin zitten. Nou nog een aantal aspecten hoe we toch zeg maar de kwaliteit van dat gebied kunnen vasthouden en wat ze hebben bedacht in die kwadranten aanpak had ik om heel eerlijk te zijn niet kunnen bedenken. En u misschien wel, maar ik niet, geef ik heel eerlijk toe. En dat is eigenlijk een manier hoe kunnen we het zo doen dat het zoet en het zuur verdelen? Hoe kunnen we het zo doen dat we in fases die ontwikkeling kunnen starten en hoe kunnen we het zo doen dat er garanties in zitten voor de zittende bedrijven, dus inclusief een milieucirkel, hun groeiplannen daarbinnen die ze hebben aangegeven. Dus om heel eerlijk te zijn voorzitter, had ik in eerste instantie natuurlijk een ander voorstel neergelegd juist vanuit de signalen van de BBR en juist vanuit het Havenkwartier. Maar werd ik misschien stiekem toch gaandeweg wel enthousiaster, omdat ik zie dat er toch in dit voorstel ook garanties in zitten. Dat ligt dus voor bij u en dat is met alle afwegingen die te maken zijn helemaal geen makkelijke keus. Dat dat erken ik ook gelijk, want er liggen gewoon heel veel vraagstukken. Het is denk ik ook niet het meest makkelijke gebied voor Rijswijk om te ontwikkelen en het is een werkwoongebied, zou ik willen zeggen in plaats van een woon-werkgebied ten opzichte van alle andere ontwikkelplannen die we doen. Dat voorzitter, in de vraag van wat ligt er voor? En nou wat is er dan anders? En dan ga ik gelijk maar in op de reflectie de reactie van de brief die ontvangen is door de BBR. Nou dat kan ik gewoon zeggen want ze zitten daar. Dat verraste mij helemaal niet. Zij hadden heel duidelijk een standpunt gemaakt en daar zijn ze bij gebleven. En de zorgen zitten hem in zitten die garanties er wel echt in, want we maken die garanties en daar zitten natuurlijk inderdaad ook ... Je faciliteert ontwikkelingen. Ja, u zegt ook van komt dat dan wel echt allemaal goed? Dus daar zit ook wel een stukje onzekerheid in. Nou in dit geval snap ik als je de belangen van bedrijven behartigt, dat je zegt nou er zit onzekerheid in, Laten we het maar niet doen. Dat vind ik deels wel jammer, want volgens mij hebben we heel erg hard gewerkt juist door die garanties van de bedrijven er wel in te doen in het voorstel wat er ligt. En dan ga ik nog heel even daarin, want er is ook een aantal vragen. De bedrijven die er zitten hebben ten eerste een stem, ten tweede zijn hun milieucirkels meegenomen en dat is inclusief de aangegeven groei die ze hebben aangegeven. Dus daar moet mee gebouwd worden, dat mag ook niet veranderd worden. Dat is gewoon een gegeven voor de ontwikkelaar. En zij hebben eigenlijk ook als u een besluit neemt duidelijkheid over wat er in de toekomst gaat gebeuren en dat is denk ik ook wat het gebied heel graag wil. Dus dat is ook al een deels een antwoord op wat gebeurt. Ik zal straks in de processen, wat gebeurt er als we nee zeggen? Maar een van die dingen is dat we dus die duidelijkheid niet geven. U heeft een aantal vragen gesteld over wat zit nou het verschil in de participatie? Nou laat ik allereerst zeggen de participatie die wij hebben gedaan is echt zeer intensief geweest. Het is wel vooral gericht niet alleen, maar vooral gericht op de bedrijven die in dat fase 2 zitten. Dus we hebben ook een enquête uitgezet, hebben ook betrokken de mensen die in fase 1 zitten dus dat zijn zeg maar de IPP bedrijven. Maar de intensiteit zit bij de bedrijven op fase 2. Daar heeft u ook verslag van gezien, alles wat daarin staat wat die bedrijven hebben aangegeven hebben ze of zelf naar ons opgeschreven of hebben ze geaccordeerd. Meer kan ik er niet van zeggen wat de BBR heb gedaan weet ik dus niet helemaal precies. Dus misschien kunnen ze dat nu aan u toelichten. Zij hebben ook een enquête uitgezet in het Havenkwartier. Maar wie daar precies op gereageerd heeft, dat kan ik niet inzien. Dus dat kan ik ook

niet voor u verklaren. Ik kan dus alleen aangeven wat er bij ons is gebeurd. Daarin is wel heel duidelijk dat er wel verschil van mening is, maar om nou te zeggen dat er een hele harde nee staat zou hebben wij dat niet geïnterpreteerd. Want er staat ook van nou maar als de randvoorwaarden maar goed zijn, als ik maar zeker weet dat ik hier kan blijven zitten. Dus daar staan een aantal nuances in dan maakt het niet zoveel uit zeg maar of dat dat 400 of 500 of 600 woningen zijn. Als ik maar zeker weet dat ik kan blijven zitten. Dat staat volgens mij zeer uitgebreid en heel transparant. En ik heb eigenlijk een beetje en dat is een beetje ongebruikelijk volgens mij volgens de griffie. De uitgebreide presentatie die vorige week of twee weken terug is geweest, heb ik ook toelaten voegen omdat daar best heel veel van dit soort feitelijke vragen die u heeft gevraagd ook gewoon hier terug te vinden zijn. En als u nog vragen heeft over maar wie waren dat dan precies? Laat het vooral weten, want we hebben die achterliggende informatie. Nou dat heel even rondom die eerste paar algemene vragen, ga ik toch een poging doen om wat meer specifiek te zijn. En dan ga ik gewoon van boven naar beneden of van de eerste naar de laatste. Dus ik begin bij PNGR. U gaf al gaat het ook even worden bedrijven gedwongen om zich aan te passen aan de bestaande woningbouw? Nee, dat worden ze dus niet. En als er al iets aangepast moet worden bijvoorbeeld omdat er iets aan hun pand moet aangepast worden. Ik noem even een geluidsfilter of een wand dan is in principe aan de ontwikkelaar om dat te faciliteren en te betalen. Dus dat kunnen ze gewoon eisen. En anders die milieucirkels staan gewoon vast, volgens mij had ik dat al gezegd. U zegt hoe beheersen we zeg maar dat wat we nu voorstellen dat we dat gaan doen. Nou de eerste stap is dat we trouwens straks vastleggen zeg maar in een wijzigingsbesluit Omgevingsplan, daar gaat u over. Daarmee leggen we vast wat er gaat wat er in principe mag in dat gebied en daarmee is het plan ook zeker dat dat het is, dat dat niet een ander plan kan worden want dat heeft u vastgesteld dat we daaruit kunnen ontwikkelingen plaatsvinden. Het is wel een fasering in de markt dus er werden natuurlijk vragen gesteld over, maar weten we zeker dat het gaat gebeuren? Nee, dat weten we niet 100 procent zeker. Maar als iets ons het HBG heeft geleerd, is dat dat altijd is bij faciliterende zeg maar ontwikkeling is dat je nooit 100 procent garantie hebt. Wat we wel hebben gezien omdat we veel participatie hebben gedaan ... Nou volgens mij heeft u daar ook een brief over gehad over één kwadrant in ieder geval, dat er op dit moment wel voorzichtig enthousiasme is zullen we maar zeggen bij de kwadranten om zich te ontwikkelen. Hebben we daar sturing op? Ja, want we gaan sowieso anders dan anders iets meer ook zeg maar in projectmatige zin opsturen. Maar we hebben ook sturing in die zin dat wij in drie van de kwadranten een positie hebben als gemeente, dus in die zin zit je ook aan tafel. Namelijk we hebben de Werf, dat is gewoon ons eigen stuk grond. We hebben natuurlijk een positie op de vuurwerkfabriek en op Montrieurs, dus dat zijn drie van de vier kwadranten. Dan heeft u nog een vraag gesteld over elektriciteit ...

De voorzitter: Is het oké om even een interruptie toe te staan? De heer Oelen, die wil u een aanvullende vraag stellen denk ik ook.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Maar één het vestigen van een voorkeursrecht is toch nog geen positie, want dat betekent dat eerst het pand te koop moet worden aangeboden en dat het pand of de locatie dan gekocht moet worden door de gemeente? Ik vind dat best wel een vrij grote broek door te zeggen dat je dan positie hebt.

Mevrouw Van de Waart: Je hebt een andere positie als een eigenaar van een pand, maar je hebt natuurlijk wel een zekere maat en positie. Ik probeer even te kijken, het zijn zoveel vragen. Tennet en elektriciteit ja, dat is natuurlijk een algemeen probleem ... Oké.

De heer Van Dam: Geen probleem. Ik de vraag want de vraag was van joh, hoe borgen we dat er daadwerkelijk een ontwikkeling komt? En ik hoor dan twee dingen, we gaan een omgevingsplan vaststellen en we hebben zelf positie in de kwadranten. Bij de kwadranten ben je afhankelijk van iedereen in het kwadrant om een ontwikkeling te doen, eerder wordt er geen voorstel gedaan om de

ontwikkeling van start te laten gaan. En het omgevingsplan vaststellen doen we pas op het moment dat de eigenaren en ontwikkelaars komen met een voorstel zeg maar. Dus dan hoor ik nog steeds niet wat nou de borging is in de sturing van de gemeente om zo'n kwadrant daadwerkelijk van de grond te krijgen.

Mevrouw Van de Waart: Dat Omgevingsplan dat stellen we aan de voorkant vast, dat stelt u aan de voorkant vast dat ... U stelt eerst de kaders vast als u dit voorstel omarmt, daar maken we wijziging Omgevingsplan van. Dat zijn vervolgens de harde randvoorwaarden waarbinnen ontwikkelingen kunnen en hoe hebben we dat geborgd? We hebben natuurlijk niet zomaar wat gedaan, we hebben natuurlijk met al die partijen gesproken. Dus niet alleen met de bedrijven maar ook met de ontwikkelaars. We hebben het ook getoetst onder andere bijvoorbeeld bij makelaars, van stel dat je dit ontwikkelt is dat afzetbaar? Want dat zegt ook iets over zeg maar de markt die je creëert, dus dat is op verschillende manieren getoetst. U vraagt 100 procent. Nou dat vroeg u niet maar iemand anders. Zeg maar echt garantie die kun je nooit geven bij facilitair ontwikkelen. Wij denken wel dat op dit moment een plan voorligt wat kans heeft om echt daadwerkelijke te ontwikkelen. En we verwachten wel dat het in verschillende fases gaat gebeuren en dat is ook helemaal niet erg, want ook het buitengebied kan daar meegroeien. Ik probeer toch even verder te gaan, want anders raak ik zelf een beetje de draad kwijt, voorzitter. Ik probeerde namelijk antwoord te geven over de netcongestie. Nou netcongestie een probleem kunnen we natuurlijk heel lang en kort over praten, maar dat weet u allemaal. Het is wel zo dat dat vooral een probleem is voor andere functies dan wonen. Dus de panden waar wonen in zitten dat die krijgen vooralsnog nog meestal een aansluiting. U moet zich wel voorstellen dat we het hierover ontwikkelingen hebben die nog ontworpen moeten worden, dus ik hoop tegen de tijd ook dat er wat oplossingen zijn voor de netcongestie. En bedrijven die er zitten, hebben natuurlijk gewoon een aansluiting ook mochten ze bijvoorbeeld meegaan in het opknappen van hun pand. Dat is geen probleem dus eigenlijk is het vooral de als er echt een stuk nieuwbouw bedrijfspand in komt dan zou dat de vraag kunnen zijn. Maar of dat daadwerkelijk een probleem gaat zijn, ligt ook een beetje aan hoe snel dus die ontwikkeling start. Ik ga over naar de PvdA, volgens mij zijn we zover. U had het ook over zekerheid, over zekerheden. Ik ga dat natuurlijk ook niet mooier maken dan het is, maar we hebben dit wel uit zeg maar uitgebreid getoetst of het zeker is. Zowel bij de partijen die in het gebied zitten als bij de ontwikkelaars die daarin zitten, als bij zeg maar ik heb net zo even genoemd makelaars van is dit een haalbare kaart? U heeft natuurlijk inmiddels ook geleerd bij ontwikkelingen dat dat altijd als er over twee jaar weer een economische crisis overheen gaat, dat we hier met zijn allen misschien weer met een andere situatie zitten. Dat hebben we met zijn allen geleerd, maar volgens de huidige spelregels die we nu met zijn allen kennen, lijkt dit een haalbare kaart. En is het natuurlijk ook aan de ontwikkelaars om daar een mooi voorstel van te maken. Even kijken hoor, de milieuruimte voor bedrijven heb ik al gedaan. Enquête. U vroeg nog of het anders uitwerkbare scenario 4 met alleen meer woningen. Dit het andere voorstel hebben we natuurlijk de vorige keer ook bij u neergelegd en toen hebben we ook uitgerekend bijvoorbeeld stel je doet er meer bedrijfsruimte bij, dat het lastig ontwikkelen is. En bovendien betekent het want een van de financiële risico's is gewoon omdat we de subsidie eis niet voldoende dat we dat terug moeten betalen. Dus dat is een keus, maar het is ook best een dure keus om te maken. En daarom hadden we die in ieder geval niet voorgesteld als college om zo ook de financiële plaatje nog enigszins beperkt te houden, want ze zijn allemaal niet positief zullen we maar zeggen in die zin. Even kijken hoor. U vraagt ook moet het allemaal in zijn geheel of delen. Nou even voor de duidelijkheid het is wel één besluit. Dus voor u ligt dat besluit over de ontwikkeling en over de kwadranten aanpak. Voor u ligt het besluit over het openbaar gebied en over de haven. En iemand vroeg ook van nee, je kunt dus niet alleen over de haven beslissen van oh, doe maar die dan maar wel want de rest weten we nog niet zeker. Dat kan niet omdat het met elkaar verband houdt. Dus als we ervoor kiezen om als u ervoor kiest om terug te gaan naar 400 woningen, wat misschien dan ook

nul woningen kunnen worden. Kun je het eigenlijk niet zodanig ontwikkelen dat je een wandelroute langs het water kan maken en kun je ook die oversteek niet in die haven maken. Zou je misschien nog wel iets anders kunnen doen, maar dat zou je op aan één kant waar nu al een stukje toegankelijk is. Maar dan zou je echt met een nieuw plan moeten komen. Dus daarom is het echt een besluit dat hangt aan elkaar vast. Kan u invulling geven aan deelmobiliteit. Ja, dat kan. Dat kan op verschillende manieren. U zou dat kunnen zeggen, nou dat wil ik verplichtend. Ik vind dat zelf in dit gebied misschien wel ingewikkeld, omdat we nog niet precies weten wat er komt zullen we maar zeggen. Want er komen natuurlijk nog ontwikkelplannen. U kunt dat ook als opdracht meegeven om dat uit te zoeken voor het hele gebied over hoe we dat ontwikkelen. Hebben natuurlijk de vorige keer ook met Sijthoff over gehad, want ze zitten allemaal heel dicht op elkaar. Dus de vraag is moet je nou bij ieder pandje dan zeg maar voor ieder pandje eenzelfde eis stellen en dat krijg je dan in totaal. Maar het kan in ieder geval opgenomen worden als in dit kader zeg maar als uit te werken randvoorwaarden. Maar ik ben dus wat voorzichtig met het als verplichting per plan te doen, omdat het ook een heel specifiek gebied is en we hebben al best veel dat in dat gebied gedaan. Hoe houden we regie? Nou we houden dus regie op verschillende manieren, maar dat begint dus met het vaststelling van de Omgevingswet en vervolgens het uitwerken in die gebiedspaspoorten. En die gebiedspaspoorten zijn heel specifiek. Nou volgens mij hebben we dat plaatje ook laten zien tijdens de presentatie. Nou ik kan hem niet lezen zoveel dingen zitten er bovenop, maar de experts kunnen dan wel dat wel. En die weten precies wat ze daarmee moeten, aan welke randvoorwaarden ze moeten voldoen qua geluid en bestemming en wat mag waar wel, wat mag niet, wat moet blijven en welke openbare ruimte moet waar worden vrijgegeven? En dat zit er allemaal in en daarmee sturen we erop en dat is ook dus niet zo dat je in iedere kwadrant alles maar kunt maken, het is eigenlijk best wel gestuurd. Even kijken hoor. De vraag was hoe is de afstemming met omliggende projecten? Nou die doen we, want het zijn natuurlijk wel verschillende projecten hier. U heeft overigens ook een brief vandaag gehad over het naastgelegen gebied over de Galjoenstraat. Wat u ziet is dat ook de onderzoeken over de MER onderzoeken hebben wel in zijn geheel gedaan, dus je ziet wel dat die onderliggende onderzoeken worden in zijn geheel gedaan. Als het gaat met de projectontwikkeling krijgt u daar wel een apart voorstel voor, omdat bijvoorbeeld de ontwikkeling met de Galjoenstraat echt met een partij is met Rijswijk Wonen in dit geval. En het weer onder andere voorwaarden daar zit bijvoorbeeld die BBI subsidie niet op om dat allemaal bij elkaar te gaan breiden, daar wordt het in ieder geval niet eenvoudiger op. Maar als het gaat bijvoorbeeld over MER waar onder andere mobiliteit onder valt, pakken we dat wel als één onderzoek op. En ook zeg maar en dat hebben we natuurlijk ook aan de voorkant gegeven als we straks de openbare ruimte gaan inrichten, moet het natuurlijk wel als één gebied voelen. Het is niet zo dat als je dan aan het eind van de Galjoenstraat komt dat er dan in één keer een andere steen ligt en dat het heel raar uit ziet. De bedoeling is juist dat ook de mensen uit dat gebied lekker naar die haven kunnen lopen, naar dat kinderspeelplaatsje wat daar bedacht is, of over de brug kunnen lopen. Of dat het dat het één gebied is maar zeggen om daar gebruik van te maken en ook aan de andere kant van de weg kijken we naar dat het makkelijker doorsteekbaar is over de over de grotere straat, zodat je toch iets meer dat ... Kijk, dat voelt gevoelsmatig voor bewoners straks wel anders. Maar dat je iets meer verbinding daar met elkaar krijgt. Dus in die openbare ruimte wordt daar zeker ook naar gekeken. En dan kom ik volgens mij bij D66 en u stelt allerlei vragen met verwijzingen naar zinnen over huurders en eigenaren. Ik heb hier een antwoord gekregen, ga ik gewoon even zeggen want ik heb de zin niet voor me. Dus als dit niet klopt, dan gaan we hem gewoon nog even nasturen. Maar er is verschil gemaakt ook in de benaderingen. Kijk je hebt eigenaren, huurders en eigenaren ondernemers, dus de eigenaar ondernemers is gewoon dan heeft de ondernemers zijn eigen pand. En je hebt ondernemers die hebben een pand wat ze huren en die zijn allemaal meegenomen in de vragen. Dus er zitten verschillende zeg maar in vragen. Als het gaat over hoe krijg je je stem? Is uiteindelijk de ontwikkeling van het plan natuurlijk aan de eigenaar, maar er is wel degelijk navraag gedaan zeg

maar hoe die verhoudingen in elkaar zitten. En wat we tot nu toe zien is dat zeker bij de bedrijven waarvan ik hoop dat ze lekker in het gebied blijven zitten, dat die gewoon een hele goede verhouding met die verhuurder hebben en dat daar nog geen licht is. Maar uiteindelijk is natuurlijk altijd en dat is natuurlijk inherent aan een huur constructie, is dat kwetsbaarder dan dat je eigen pand hebt. Ik denk dat dat ook geldt voor bewoners trouwens. Dat is gewoon de zakelijke overeenkomst die je hebt. Maar in de enquête zie je eigenlijk gewoon weinig verschil en dat komt ook omdat ze vaak langdurige huurcontracten hebben. Ik hoop dat het een beetje antwoord geeft op de vraag, want dat waren hele specifieke op zinsniveau vragen ik kom bij mijn buurman, voorzitter. Er is veel over bereikbaarheid gesproken. Dat werd ook ... Het was niet alleen door u, maar ook eerder gesproken van hebben jullie het wel serieus opgepakt? Nou dat hebben we wel serieus opgepakt. Volgens mij heb ik ook nooit ontkend dat het daar druk is, even voor de duidelijkheid. Wat je ziet aantonen dat we hadden vroeg in de hele semantische discussie. Het is er druk, maar beheersbaar. En wat je ziet is dat het gewoon in die zin de woningen niet zo heel veel extra drukte genereren zal je maar zeggen, want als je het ontwikkelt tot een bedrijventerrein en daar komen bedrijven krijg je ook mobiliteit. Dus daar waar het nu leegstaat zul je wel zien dat je natuurlijk als je wat je er ook nieuw in stopt, krijg je natuurlijk extra mobiliteitsbeweging. Dus het is druk en er moet wel optimalisatie van de regeling komen. En daar staat er ook en dat is volgens mij ook opgenomen in de presentatie maar ik ga hem even bij pakken. Dus er zijn gewoon een aantal dingen ik dat parkeer en de openbare ruimte blijft voor de bedrijven, zullen we maar zeggen. Betaald parkeren is al ingevoerd, dat blijft ook zo. Nou even die IVR Vries daar weet u inmiddels meer van dan ik, maar daar kunnen we nog verder inregelen. En er is meegenomen dat de kruispunten Handelskade en Limbergstraat om de doorstroming te bevorderen worden herontworpen. Dat heeft dat zat ook in het plan wat gepresenteerd is aan u. En naast het addendum is er nog verder te onderzoeken het hele stuk van de A4 tot en met de Generaal Spoorlaan. Gewoon het optimale optimaliseren van die kruispunten, maar ook de rijstrook indelingen. Nog een keer uitbreiden en het instellen van die ferry's als je dat dan dus weer aanpast. En wij zien dus bijvoorbeeld ook en dat is wel we hebben natuurlijk vorige week die de betaald parkeren in het middengebied van de Plaspoelpolder gedaan. Wat je dus ook ziet is dat heel veel auto's die daar 's ochtends kwamen om vervolgens hun auto te parkeren en bij tram 70 gingen staan. Die zijn we dus wel gewoon kwijt daar, dus je kunt ook dus door andere maatregelen te nemen, auto's die je niet nodig hebt die niet in dat gebied hoeven zijn ook werven. Dus daar dat dat zijn altijd maatregelen die nog kunnen doen. En het gaat ook over verwachtingsmanagement denk ik, want het is een drukgebied, maar ik denk dat we in heel Rijswijk rond spits is het gewoon druk en dat zal het zal het ook blijven. En we hebben het de vorige keer ook over gehad. Een deel van de oplossing zit ook in het oplossen van de Beatrixlaan. Want de reden waarom mensen daar staan is omdat ze niet op die Beatrixlaan willen staan en niet omdat ze naar de Plaspoelpolder gaan. Dus ik deel niet uw analyse dat het niet serieus wordt opgepakt. Dat is nog wat anders dan dat ik morgen in de buitenruimte iets daaraan kan doen.

De voorzitter: Sorry, ik wil echt even gelegenheid maken om de vragen af te ronden. U heeft nog een tweede termijn om aanvullende vragen te stellen. Dus ik geef even de wethouder gewoon de gelegenheid om de ... Ik geef even de wethouder gelegenheid om de vraag. Ze heeft expliciet het verzoek gedaan om dat te doen dus laten we even de vragen beantwoorden.

Mevrouw Van de Waart: Oké, hij is de baas. Even kijken hoor. Wat doen we als de gesprekken in de kwadranten niet van de grond komen? Daar hebben we gezegd dan gaan we kijken wat we kunnen doen om die gesprekken te faciliteren. Uiteindelijk is natuurlijk wel zoals de gesprekken zodanig zijn dat een bedrijf denkt joh dit is gewoon niet conform afspraak. Dan is het niet conform afspraak en dan zal in ieder geval de partij die wil ontwikkelen zich daaraan moeten aanpassen. Dus dat zal onderdeel van dat gesprek zijn. U vraagt ook wat wordt er bedoeld in de onzekerheden in paragraaf risico's en kansen. Nou dat zit met name in de mate en in de tijd waarin tot ontwikkeling wordt

doorgegaan, daar hadden we het net al heel even over. Maar ook de onzekerheid over de hardheid van eerdere afspraken met andere partijen. Dus we hebben natuurlijk al die participatierondes gedaan en dan zeggen mensen tegen ons ja, nee we gaan afspraken met elkaar maken. Nou dat hebben we natuurlijk allemaal wel getoetst, maar uiteindelijk moet het wel gebeuren. Daar moeten natuurlijk gewoon handtekeningen onder zakelijke afspraken en dat is iets wat de partijen zelf doen. En dank je wel voor het compliment van de haven, ik vond het er zelf ook erg mooi uitzien.

GroenLinks. Wat gebeurt er bij een positief besluit en wat bij een negatief besluit? Nou ik denk een terechte vraag want het is toch een ingewikkeld vraagstuk en dat merk ik ook een hoeveelheid vragen die u heeft. Nou bij een positief besluit zei ik net al gaan we dus door aan het werken van een wijzigingsbesluit omgevingsplan en dat komt dan bij u terug. En eigenlijk als deadline hebben we dan de zomer van volgend jaar omdat dan die het besluit wat over het gebied heen zit eigenlijk afloopt, waardoor ze niet zomaar kunnen verhuren of verkopen. Bij een negatief besluit, dan denk ik dat ik even voor u inzichtelijk moet maken wat er dan gebeurt, want dan dat betekent dat voor alle drie de voorstellen die daar neerleggen. Eigenlijk vallen we dan gewoon formeel terug op het ontwikkelkader wat er ligt. En het ontwikkelkader wat er ligt, daarin had u eigenlijk al vastgesteld dat moeten we als we aan fase twee beginnen moeten we evalueren wat we dan doen. En dan zitten er gewoon een aantal vraagstukken die op tafel liggen van willen we toch die openbare ruimte mooi maken maar moeten we dat dan zelf betalen en daar zit natuurlijk een deel van die financiële risico's in. Hoe gaan we om met die mogelijke subsidie die we terug moeten betalen? En een best wel belangrijk punt wat daarin naar voren komt is ... Uit onderzoek van die 400 woningen blijkt dat dat heel lastig te doen is op een manier waarop je de rest van de kaders omhooghoudt. U heeft ook nog andere randvoorwaarden daaraan gesteld in de oorspronkelijke over de kwaliteit van het groen en omgeving en natuurinclusief, of dat we dat allemaal kunnen vasthouden om toch eventueel de woningen ontwikkelen en daar bijvoorbeeld subsidie mee te behouden dat is dus te bezien. Dus ik kan daar niet gelijk een antwoord op geven. Ik moet dan eigenlijk wel even opnieuw de waagschaal opmaken. En het is een beetje alsof ik als ik dit amendement niet had gehad, was ik waarschijnlijk toch met een misschien wat teleurstellend voorstel naar u toegekomen met wat ingewikkelde heikele punten. Maar dat is natuurlijk niet verder uitgewerkt, dus dat zou dan moeten gebeuren. Dat wil niet zeggen wat niet kan? Ik bedoel u kunt besluiten om het niet te doen? Maar die opdracht te geven. Maar ik vind het lastig om nu in te schatten wat dan eruit komt, laat ik het zo zeggen, laat ik dat zo formuleren. Ik denk dat het best dat dat het best te formuleren is. Ik zeg nooit dat dingen niet kunnen. Dat zit niet in mijn aard, maar ik denk wel dat het lastig wordt om dat nu al in te schatten wat het dan wordt. U vroeg ook helpt het nou dat scenario vier of eigenlijk het amendement heeft u het over, bij het aantrekkelijk maken van het gebied? Ja, ik zei net ook al even van ik dacht wat moet ik nou hiermee? Want het was een beetje een soort van tussenoplossing. Maar ik denk dat er een voorstel ligt, waarin je in ieder geval ziet dat het openbare gebied zeg maar een hele mooie inpassing heeft gekregen inclusief de haven. In het allereerste oorspronkelijke variant waarin nog over 1100 woningen werd gesproken, was ook het idee om dat dan allemaal te vernieuwen. Dus ook de bedrijfsruimte, dat zit niet in dit voorstel, want eigenlijk dat is denk ik wel een groot verschil met dat dat hele grote voorstel. Bedrijven kunnen gewoon blijven zitten in een pand en je werkt daar eigenlijk omheen, maar doordat je het wel uitwerkt in die verschillende gebieden kun je wel aan de slag met het openbaar gebied. Dus als je zegt dat zit dat zit in de zoet en het zuur, stel een kwadrant gaat zich ontwikkelen. Ik noem heel even het kwadrant waar de vuurwerkhof zit. Als die gaan ontwikkelen zeggen we eigenlijk u moet meer openbare ruimte creëren, zowel aan de havenkant als zeg maar waar de vuurwerkhof zit. Want daarmee kunnen we het gebied ontwikkelen en dat is een randvoorwaarde. Als ze daarmee dus akkoord gaan ze kunnen daarmee ontwikkelen, kun je stap voor stap dus ook dat genereren of creëren zeg maar. Sorry, voor het voor het gebied. En u vroeg nog om vergroening, klimaat adaptief inrichting openbare ruimte. Het voorstel wat nu voorligt heeft eigenlijk helemaal niets afgedaan aan de randvoorwaarden die u daarover heeft gesteld, dus want

het is ook gewoon het bestaande kader, hebben we niets aan afgedaan. Staat allemaal nog overeind. Wat je ziet is ook wel dat het natuurlijk voorstellen over in het watergebied zijn opgenomen in het kader over biodiversiteit en water specifieke voorstellen en ook om die waterkwaliteit te verbeteren. Nou volgens mij heb ik het over de regie al meer dan genoeg gehad, voorzitter. De belangrijkste inzichten in de participatieproces. Die staan ook heel mooi opgesomd in de presentatie. Ik ga toch even snel. De auto vrijmaken van de kade aan de Lange Haven, verbreden de Koopmans, geen fietspad op de doorsteek om een veilige Steenplaatsstraat te maken. Spelregels om kwadranten samen tot ontwikkeling te krijgen. Voor parkeren oplossingen geluidsmaatregelen en maatwerkafpraak we gaan de eigenaren per kwadrant met elkaar in overleg. Even kort en de voorgestelde woningverdeling moet worden aangepast. Daar waren kijk want ze staan iets uitgebreider zeg maar in de presentatie, maar er zijn dus best wel wat voorwaarden uit voren gekomen. Overigens sommigen ook namens de BBR. En dan ik probeer even ... Beter voor Rijswijk kom ik inmiddels. Het gaat goed, gaat goed, voorzitter. De vraag, uw vraag ging over het parkeren of dat dan wel klopt als er extra woningen bij komen. Ja, we hebben natuurlijk rondom parkeren hebben we andere afspraken met elkaar en die gelden ook voor dat gebied, dus parkeren moet op eigen terrein. Dat betekent dat in de ontwikkeling van die bewoners ze dat moeten regelen volgens de normen die daarvoor zijn vastgesteld en dat zal in dit gebied niet anders zijn. Nou u gaf nog aan mensen te hebben gesproken die van niets afwisten, maar volgens mij heb ik de participatie al uitgelegd. Maar ik houd me aanbevolen om te weten wie dat dan zijn. U heeft het over ... Ik probeer er een beetje snel doorheen te gaan hoor. U geeft ook vooral uw visie daar doe ik helemaal niets aan af. U heeft het over risicobeheersing en over winst maximalisatie. Nou winstmaximalisatie zou ik het niet willen noemen, maar het beperken zeg maar van de van de financiële lasten voor de gemeente even voor de duidelijkheid. Dus niet zozeer voor ontwikkelaars, want het gaat echt voor onze financiële risico's. Dat is wel een afweging geweest, want we hebben dat was ook de opdracht ... We hebben natuurlijk zowel en dat kunt u zien in de stukken, zowel eerst die 400 verder opgewerkt als die vijf tot zevenhonderd. En daar hebben we een inschatting van gemaakt en daar zit ook een presentatie bij van wat dat dan zou betekenen. Nou je kunt hem op allerlei criteria kun je natuurlijk dat doen. Maar wat je zag is dat die 400 eigenlijk aan werd gegeven niet tot uitwerking te komen en die financiële risico's dus ook heel hoog waren. Het is aan u als u wel daarin mee wil gaan, maar dat is natuurlijk wel een afweging die ik mee heb gekregen, een amendement om daar juist beter naar te kijken om dat kleine te maken. Vandaar dat we deze hebben uitgewerkt en dat betekent inderdaad dat daar is voor gekozen voor het verminderen van het financiële risico voor de gemeentelijke begroting. Even kijken hoor, ik ga naar het CDA. U vroeg ook wat besluiten we nou precies dus het is een kader en het is een visie en dat komt dan nog een keer terug. Even kijken. U vroeg ook wat is nou met de provincie afgestemd? Nou dat is wel natuurlijk eerder overleg geweest. De Omgevingsvisie heeft de provincie op gereageerd, de woon-werk akkoord is met de provincie afgestemd en maar er ligt nu gewoon een verordening van de provincie over waar we ons hebben te aan te houden en dat is wat het is, laat ik het zo zeggen. Volgens mij is dat ook niet helemaal in afstemming gegaan wat we daarvan vonden. Even kijken hoor. U spreekt u vraagt nog een hele specifieke vraag over de het aantal woningen en deel vierkante meters. Maar die ga ik even meenemen want dat kan ik zo vanaf hier niet helemaal zien. Datzelfde gaat ook voor in die tabel staat ook hoeveel dure en betaalbare woningen, dat staat erin, dat kunt u zien. En misschien toch wel even goed om te benadrukken. Die woningen is echt het maximum en het aantal vierkante meter bedrijfsruimte wat erin staat is het minimum en dan ziet u ook dat daar meer vierkante meters staan dan dat er nu is in het gebied. U vraagt wat is de maximale subsidie van de provincie, dat is niet de subsidie van de provincie, maar dat is een rijkssubsidie en dat gaat over het hele havengebied Havenkwartier. Dus ik kan dat niet zo specialiseren naar fase twee, maar wij voldoen nu nog niet aan het aantal te bouwen betaalbare woningen die daarbij zit. Dus daar zit eigenlijk vooral het heikele punt. En het de subsidie wordt verleend, maar pas na vaststelling eigenlijk van het van de verandering van de omgevingsvisie wordt

bekeken of het bedrag daadwerkelijk kan worden uitgekeerd. En u stelt ook nog een u heeft best wel technische vragen, ik krijg het er helemaal warm. Vragen van over de Bordenwijk en over 1000 extra woningen, dat is niet correct. Er komen dat ziet u ook in de brief die u vandaag heeft gekregen ongeveer wordt er nu nagedacht over 250 woningen meer op het Havenkwartier en circa 250 bij de Galjoenstraat. En die 1000 woningen die dat snap ik wel waar hij weer aankomt. Maar dat is gebruikt als maximum zeg maar in het onderzoek wat wij hebben gedaan of dat we wel of niet de MER moeten hebben. En dat is altijd fijn om dat wat ruimer te nemen. Ik zie dat de voorzitter wil dat ik opschiet. Ja, ik zie het. Bomenbuurt nee, er komt geen afsluiting van de Bomenbuurt is in destijds ook toegezegd is nu ook helemaal niet ... Hebben we het vooral over de Handelskade, is helemaal niet aan de orde. Je zou wel eventueel kunnen kijken of er nog andere opties zijn eventueel eenrichtingsverkeer of zo. Maar als we dat doen dan doen we dat in overleg met bewoners, dus dat is nu niet. Ik krijg helemaal stress van de voorzitter.

De voorzitter: Dat is niet de bedoeling. Ik begrijp dat dat alle vragen beantwoord moeten worden.

Mevrouw Van de Waart: Ja, daarom. Ik wil ook helemaal niemand tekortdoen, omdat ze dan later aan het woord zijn geweest. Ik probeer de vragen daaruit te halen die ik nog niet heb beantwoord. Volgens mij ben ik met uw vraag over het financiële plaatje en wat is er gebeurd helemaal begonnen. Hoe ziet het plaatje bij scenario vier eruit en hoe als het voorstel wordt weggestemd? Nou scenario vier kunnen we het risico dat staat ook in de presentatie overigens, er zit best een goede sheet bij. Risico profiel bijstellen met 500.000 en het project resultaat met 1,6 miljoen positief. En bij het niet aan aannemen dat ligt er dus een beetje aan wat we daarna gaan doen, maar zou in ieder geval 2 miljoen negatief moeten bijstellen. En dat zit volgens mij ook in het in het overzichtje en ik snap dat het nog een beetje duizelt en dat zit ook omdat je als je besluit om het niets te doen, we eigenlijk nog niet goed hebben afgesproken wat de situatie dan wel is, maar je zou kunnen besluiten om toch ergens die 400 in te passen. Maar we weten dan niet of het uitgevoerd gaat worden en of dat je dan die subsidie moet terugbetalen. Nou volgens mij heb ik het over de regie al wel gehad. Ik wil toch nog even wat aandacht want de D66 had die vraag op zich ook gesteld, maar risico's op de slechte combinatie van wonen en werken. We maken op meerdere plekken woon-werkmilieus. Ik zou hier willen zeggen werk-woonmilieus als je kijkt naar de vierkante meter. Kijk ook hier kan ik geen 100 procent garantie geven dat dat er nooit iemand klaagt. Ik kan wel zeggen dat we dus dat heb ik ook volgens mij opgeschreven in de antwoorden dat er uitgebreid wordt gecommuniceerd, zowel op de voorkant als dat we verplichtingen meegeven aan de ontwikkelaars om daarover te communiceren. En dat de ontwikkelaar ook eventueel geluidsberekeningen dus moet betalen als dat onderdeel is van de ontwikkeling in zijn gebied. En er zit ook een kettingbeding in voor verkoopdocumenten. Als ik kijk nu naar de fase één is er eigenlijk niet ... Er is volgens mij een klacht geweest over een over een lamp die verkeerd hing, nu we toch over de details geweest. En er was wel een ondernemer die niet blij was en die hard de radio aanzette en dat is inmiddels ook opgelost. Dus nou in fase één er staan inmiddels toch twee grote panden. Kan ik garanderen dat er nooit iemand klaagt? Nee, dat kan ik niet. Dat kan ik in geen enkele wijk trouwens. Nou parkeren op eigen terrein had ik het net al heel even over. Krijgen we dan een Binckhorst situatie? We hebben volgens mij hier met elkaar gewoon afspraken gemaakt over parkeren en hoe we dat doen bij nieuwe ontwikkelingen. En dat is echt heel anders als op de Binckhorst. En die normen en afspraken krijgen ze gewoon mee. Dus dat is parkeren op eigen terrein volgens de normen die u daarvoor heeft vastgesteld. Even kijken. Nog even sociale huurwoningen. Nou dat heeft met name ook de tweede heeft de provincie heeft regels hierover gesteld. U vraagt moet het over de stad? Ja of nee? Vooralsnog moeten we zorgen dat we op peil blijven, dus nemen het mee. Maar het zit ook de betaalbaarheid zit ook in de subsidie die we meekrijgen dus we moeten toch aan die regels voldoen voor die betaalbaarheid. Dus vandaar dat we hem zo mee hebben genomen. Het is ook denk ik echt een prima plek om betaalbare woningen te bouwen in dit gebied. Nou u vroeg kunnen we daar niet gewoon zwemmen. Goede vraag, doe ik

namelijk zelf ook bij mijn huis. Maar het wordt nog wel onderzocht. Nu zegt Hoogheemraadschap het is gewoon niet genoeg kwaliteit of we krijgen dat nog niet te meten. Nou is natuurlijk die ontwikkeling nog niet afgelopen, maar daar wordt natuurlijk wel gedaan zei ik net ook al iets over de waterkwaliteit. Dus het op dit moment kan het niet en ik zou het ook niet adviseren op basis van de waterkwaliteit die er op dit moment is. Even kijken. Ik ga naar Rijswijks Belang, u had het ook over de bereikbaarheid. Volgens mij ben ik daar al op ingegaan. kwadranten. Ook over de regie. U vraagt zijn er, u vroeg over de woon-werk gebieden zijn er meerdere voorbeelden van en hebben we dat eerder gedaan? Ja, we hebben natuurlijk meer plekken waar we woon-werken combineren. Ze zien er wel anders uit, maar je ziet natuurlijk dat we fase één zijn we natuurlijk bezig, zitten eigenlijk natuurlijk gewoon boven op de bedrijven die er nu al zijn. Maar ook rondom Kessler Park een andersoortige bedrijvigheid, maar we zijn zeker in Nederland niet de eerste die dat op dit gebied doet. Nou ik denk alleen al aan Delft, maar als u graag eens een keer een aantal voorbeelden wil hebben waar u langs kunt dan zijn die zeker te geven. U had ook ... Ik hoop dat ik voldoende over de bereikbaarheid heb gezegd want daar had u veel vragen over, maar ben ik al op ingegaan en ik zie de voorzitter al een beetje zo kijken. Wie gaan de drijvende eilanden onderhouden? Nou heel goed. De drijvende eilanden is gewoon onderdeel van de beheeropgave en het eigenlijk het doel is om ze zo onderhoudsarm mogelijk te maken. Dat is het hele concept, maar we zijn nog in overleg met voor de aanleg met Hoogheemraadschap en de provincie sowieso over bijdrage subsidie, want het ligt natuurlijk op water van het Hoogheemraadschap. Dus dat wordt nog in gesprekken vormgegeven. Even kijken. ChristenUnie. U had nog een hele specifieke vraag over de vrachtauto's. Er zijn staan busjes in de impressie op de Nijverheidstraat. Dat zijn eigenlijk ook de meest voorkomende grote vervoersmiddelen op dit moment. Kunnen natuurlijk niet zeggen dat het altijd zo blijft, want er mogen gewoon bedrijven in dat gebied komen. Maar zeker de Nijverheidsstraat blijft absoluut zeg maar een stuk voor vrachtauto's. Sowieso kunnen vrachtauto's in het gebied komen en die blijven eigenlijk gewoon allemaal bereikbaar en daarom heb je op sommige plekken ook gezien dat er wel vrijliggend fietspad komt zoals tussen Sijthoff en de andere ontwikkelingen. Wat je vooral eigenlijk ziet in de impressie is dat er veel aandacht is gegeven aan de ontmoetingsplekken. En daarom zijn ze net vanuit een andere hoek genomen, omdat dat ook vooral iets zegt over wat we nieuw gaan creëren en de weg blijft verder gewoon bereikbaar voor die voor het groot vervoer. U had het ook over het zwemmen, nou daar bent u het in ieder geval met elkaar over eens dat dat een goed idee is. Voorzitter, ik heb mijn best gedaan.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat er geen vragen voor de heer Wit zijn, of heb ik me ... Nee, dan gaan wij over naar de tweede termijn. Kijk ik naar de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank u, voorzitter voor het woord en dank de wethouder voor de beantwoording. Ik heb nog een tweetal vragen met betrekking tot dit raadsvoorstel via u, voorzitter. U geeft aan dat er degelijk problemen zullen ontstaan bij het elektriciteitsnet met name bij grootgebruikers. Welke rol ziet het college voor zichzelf, vooral faciliterend of actief coördinerend richting netbeheerder en bedrijven? Omdat dit een grensoverschrijdend probleem is, is er binnen de regio een gezamenlijk plan of kaders om prioriteiten te stellen voor netuitbreiding of alternatieven. Tot slot, voorzitter. De belangenvereniging oftewel de BBR staat kritisch tegenover deze plannen of een deel van deze plannen zoals ze in de ingekomen brief kenbaar hebben gemaakt. Heeft u overwogen om BBR in contact te brengen met de eigenaren en projectontwikkelaars, zodat zij toelichting kunnen geven op het project? Dat kan zorgen voor meer wederzijds begrip en mogelijk helpen om samen te kijken naar knelpunten en verbeteringen, vooral met het oog op het vestigingsklimaat voor bedrijven. Tot zover, voorzitter. De twee vragen zou ik graag beantwoord willen hebben.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer behoefte aan tweede termijn?

De heer Van der Veer: Dank, voorzitter. Wethouder bedankt voor de uitgebreide beantwoording. We hebben erg veel opgeschreven, dus stof tot nadenken. Nog één of twee korte vragen.

Verkeersonderzoek vanwege de bereikbaarheid, wat toch wel een item is bij deze ontwikkeling. Ik heb begrepen bij de presentatie van de Binckhorst en de Vlietlijn dat er uitgebreid verkeersonderzoek wordt gedaan in de regio. Wordt deze ontwikkeling, ontwikkelingen rond de Plaspoelpolder, Havenkwartier daarin meegenomen en zo niet? Waarom niet? Is dat niet een mooie, uitgerekende kans om een goed beeld te krijgen hoe nou de bereikbaarheid van Rijswijk en dit gebied tot verbetering kan leiden. En dan vrachtverkeer. Is er eventueel nagedacht om juist in dit gebied of gedeeltes van de Plaspoelpolder vrachtverkeer te weren en te gaan werken met een overslagpunt, zodat kleinere wagentjes, elektrische desnoods, de bedrijven gaan bevoorraden. Zou dat een optie zijn en een punt voor de bereikbaarheid in dat gebied. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde nog een kleine check doen of ik iets goed heb begrepen. Want ik heb nu natuurlijk gezien en volgens mij hebben we allemaal gezien dat scenario vier is uitgewerkt met de extra toevoeging van woningen. En ik heb ook gehoord dat scenario 1 dan niet is uitgewerkt met eventueel nog een toevoeging of dat hij echt helemaal af is gevallen. Klopt dat? En is dat dan juist omdat dus dat niet meer passend is bij alle andere wensen en verzoeken die we hebben voor dit gebied. Dat zou ik graag nog even gecheckt willen hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Dam. Dank voor uw geduld.

De heer Van Dam: De eerste termijn riep toch wel wat vragen bij ons op. U vraagt ons om akkoord te gaan met die 663 woningen, dat zijn er 263 meer dan aanvankelijk de bedoeling was in dit gebied en dat is dat zijn best veel woningen. Dat is best een concessie die we daarvoor moeten maken, maar daarvoor hadden we verwacht of althans daar verwachten we nog steeds van dat we best wel een kwaliteitsimpuls zeg maar kunnen doen in dat gebied. En dat is het dat dat zou het voor ons ook wel waard zijn. Alleen zien we dat we voor zo'n concessie best weinig zekerheid terugkrijgen. En dat zit hem in de manier waarop er mag om worden gegaan met het kader wat we eigenlijk nu gaan vaststellen, hoewel in dat kader heel veel positieve dingen zitten, zoals een brug, groengebieden, ontmoetingsplekken en zo en een wijkcentrum volgens mij zelfs. Mag daar best vrij mee worden omgegaan met de manier waarop we dat gaan realiseren. We kunnen bijvoorbeeld helemaal niets ontwikkelen omdat eigenaren en organisaties gewoon besluiten om door te gaan met hun normale werkzaamheden. We kunnen ook pas we kunnen voor onbepaalde tijd pas gaan ontwikkelen, dus het kan zou ook zomaar zijn dat we pas over een heel aantal jaar zeg maar gaan ontwikkelen. Er kunnen dingen worden uitgereld. Dus de standplaats van die van diezelfde kwaliteitsimpulsen die we willen die is niet zeker. En dat staat haaks op de ambitie die we hebben om hier een mooi woon en werkgebied van te maken. En geeft ons op dit moment best wel weinig zekerheid dat dat ook gaat gebeuren. Dus eigenlijk om een heel lang verhaal misschien wat korter te maken, vraag ik me af waarom is er dan voor deze methodiek gekozen? Normaal gesproken als we hier in de raad een ontwikkeling krijgen, nou de vorige raadsvergadering was een goed voorbeeld daarvoor. Dan krijgen we een best wel afgebakend plan met best wel concrete voorstellen. En daar staat dit heel ver van af, met de risico's van dien. En ik had eigenlijk ook wel verwacht na zoveel onzekerheid na fase 1, hebben we besloten om fase 2 toch on hold te zetten. En met een nieuw plan te moeten komen, omdat het allemaal net iets anders liep dan dat we dachten. Dat we juist die handschoenen hadden opgepakt om die zekerheid te garanderen. En ik mis daarin wel in deze plannen een beetje die rol van de gemeente en werd eerder al de regierol genoemd om die zekerheid te creëren. Dan wil ik nog een klein stukje zeggen over de bereikbaarheid. U geeft in de eerste termijn op antwoorden of vragen die we hebben gesteld aan er zijn heel veel dingen die we kunnen doen in Plaspoelpolder. Ben ik blij mee dat u een heel lijstje opnoemt met mogelijkheden en het klonk inderdaad ook alsof

daar schot in zat. Alleen ons probleem was niet dat er niets gedaan kan worden, alleen dat dit vooralsnog geen onderdeel is van deze plannen. En dat wringt omdat dat wel een grote zorg is, niet alleen ons, maar ook de BBR, andere bedrijven. Want iedereen wil wel in dat gebied zich kunnen blijven voortbewegen. En wat we daarvoor nodig hebben, is dat de zekerheid dat dit in de plannen terechtkomt. Dus top dat u dat hier zegt, alleen het staat er vooralsnog niet in. En wat we wel doen we dat ... Dit is niet het eerste plan in de Plaspoelpolder dat gepresenteerd wordt en in de rest van de plannen stond het ook niet. Dus we kunnen heel veel blijven praten over die mogelijkheden, alleen wanneer zien we dat een keer daadwerkelijk terug in concrete planvorming? Ik denk dat iedereen daarnaar op zoek is en ook verwacht, aangezien we nu hier wel weer 663 woningen toevoegen, maar weer geen concrete maatregel zien voor die bereikbaarheid. En daar ging onze vraag over niet of er iets kan gebeuren, maar wanneer dat dan daadwerkelijk komt?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Maarseveen.

Mevrouw Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Mijn vraag zeg maar even ter verduidelijking. Want u gaf aan als het als het voorstel niet aangenomen wordt dan vallen we terug zeg maar op het Ontwikkelkader dat er ligt. En ik wilde dan eens even checken of dat dan dus betekent dat dan worden er zeg maar 400 huizen gebouwd, maar dan zijn we wel de subsidie kwijt. En is het mogelijk om zeg maar met een kleine schets te komen of iets dergelijks van wat er dan precies gebeurt en welke risico's we lopen? Ik weet niet of dat mogelijk is. En volgens mij heeft u nog een vraag van mij niet beantwoord, misschien wel maar dan heb ik het misschien niet goed gehoord. Maar dus ik vraag hem nog even. Hoe draagt een aantrekkelijke en goed ingerichte openbare ruimte bij aan het voorkomen van spanningen tussen bewoners en ondernemers? En hoe wordt in het ontwerp rekening gehouden met het creëren van een prettige leefomgeving, die leidt tot minder klachten over bedrijfsactiviteiten. Dat is het, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Braam.

De heer Braam: Dank, voorzitter. Ik heb een aantal ieder geval bedankt voor de beantwoording in eerste termijn, maar zijn er toch nog wel wat open einde die voor ons best belangrijk zijn om beantwoord te worden. Allereerst zijn we het absoluut niet eens met de beantwoording als het gaat om het parkeren. Op het moment als er eenmaal beslissingen zijn genomen rondom de 400 woningen die al gerealiseerd worden en dat valt dat feitelijk onder de eerst het eerste kader wat dus daarvoor al geschetst is. En om dan vervolgens hangende de wedstrijd de regels aan te scherpen aan te passen. Dat kan u wel toepassen voor die nieuwe 289 woningen, maar niet voor de eerste 400. Dus dat is eigenlijk een beetje ook in dezelfde lijn zoals we gereageerd hebben op de situatie rondom het HBG gebouw. Want toen konden we ons ook niet vinden in die aanscherping zoals die bedoeld was. Want ook feitelijk was daar al geregeld dat er 550 parkeerplekken zouden komen en vervolgens die verlaging. En daar heeft u gemerkt en uiteraard ook op geanticipeerd uiteindelijk om dus dat dat verschil al dan niet met een hele slimme ingreep van de overgebleven parkeerplekken van Q-Park om dat dus te herstellen. Dus ook voor dit gebied geldt voor ons dat op het moment als er 289 plekken 289 huizen bij komen. Dan kunt u wat ons betreft zich dan wel houden voor die woningen aan de nieuwe norm, maar er zullen dus voldoende plekken dan moeten worden gerealiseerd. En u gaf zelf aan daar zijn we het natuurlijk mee eens op eigen terrein. Dus daar zullen de bedrijven serieus een hele creatieve oplossing voor moeten verzinnen. Desnoods uiteraard wat ons betreft een extra parkeerlaag onder de grond, maar dat zult u wel begrijpen. Dan het VRI, volgens mij heb ik daar geen duidelijk antwoord op gekregen. Uw voorganger heeft daar al eerder aangegeven dat er snel een onderzoek zou komen naar verbetering van het hele VRI in de omliggende omgeving. En ik heb niet het idee dat ik daar een antwoord op heb gekregen. Maar feit blijft overeind staan als we de stukken gewoon goed lezen dat dat nog moet gaan plaatsvinden. En dat is wel rijkelijk laat. Dus als er dan binnenkort een omgevingsplan moet worden vastgesteld, dan kunnen we ons een wijziging erop

kunnen ons voorstellen dat u dan wel in de tussentijd dat VRI onderzoek heeft gedaan. Dat is vinden wij vanuit Beter voor Rijswijk bijzonder belangrijk om daar een uitspraak over te hebben. Voorzitter, de overige plannen zijn wat ons betreft best interessant, zonder meer waar. Maar we vinden in ieder geval die twee punten bijzonder belangrijk dat daar één duidelijkheid over is en twee parkeren dat dat wordt opgelost.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Schie, nog behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw Van Schie: Graag mijnheer de voorzitter, maar ik zal het kort houden. Dank u wel mevrouw de wethouder voor al uw beantwoordingen en toelichtingen. Ik zit nog even te kauwen op dat besluit, dat is me nog niet helemaal duidelijk. Vandaar mijn aanvullende vraag aan u. Wanneer wordt het besluit nou echt definitief en ontstaat er zekerheid? Is dat nou als wij volgende week dat kader vaststellen wat u heeft uitgelegd of is het bij het vaststellen van het wijzigingsbesluit van het omgevingsplan? Of is er nog een ander moment wat u wellicht heeft gezegd, maar wat ik dan niet heb opgeslagen. Daar zit ik nog mee. Verder krijg ik nog antwoord op de tabel van u en misschien kunt u toch zeggen wanneer de kosten van de sociale woningen beschikbaar zijn. Het was ook een vraag van mij in eerste termijn. Is dat als het besluit al is vastgesteld definitief is of komt dat nog eerder, kan dat nog eerder komen. Dat waren mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oelen.

De heer Oelen: Dank voorzitter, dank wethouder voor de uitgebreide beantwoording. Desalniettemin toch nog een paar opmerkingen of vragen. Kort en krachtig de vraag met betrekking tot de opmerking met betrekking tot verkeersafwikkeling VRI parkeren, die deel ik volledig met de collega's van Wij. Rijswijk en BvR. Ik heb nog een specifieke vraag over die betaalbare woningen volgens de subsidievoorwaarden. Dat snap ik, maar betaalbaar is wat anders dan sociaal. Dus het de verplichting vloeit dus niet voort uit de professionele verordening. Vloeit hij dan expliciet voort uit de subsidievoorwaarden waar wij aanmerking op willen maken? Want dat zou mij eerlijk gezegd verrassen, want er is namelijk nog nooit over sociaal gesproken over de ontwikkeling van het Havenkwartier. Dus dat zou dan eigenlijk een nieuwe voorwaarde moeten zijn. En als ik dat mij goed herinner maar goed ik ben VVD'er, dus dat is altijd risicovol met herinneringen, maar dan zou ik toch wel willen weten waarom die 30 procent er opeens in staat. Die sturing nog op die kwadranten, ik maak me daar echt een beetje zorgen om. U zegt van we hebben zo meteen een omgevingsplan, gaan aan betere projectsturing doen. Ik weet niet of u er zelf helemaal in gelooft aangezien u zegt dat met een gevestigd voorkeursrecht dat dan de gemeente opeens ook een positie heeft. Ik denk natuurlijk heb je ... Je hebt als gemeente altijd positie in een ontwikkelgebied, mag ik tenminste hopen. Dus ik snap nog steeds niet waarom wordt nou voor dit model gekozen? Ik begrijp het gewoon niet en ik zie daar allerlei risico's in. Waarom niet gewoon één plot zoals we dat altijd doen? Een hele simpele vraag en ik hoop het ook nog simpel uitgelegd te kunnen krijgen. En tot slot mijnheer de voorzitter, de wethouder die zei iets over het is een brede afweging die zo meteen de raad moet maken ten aanzien van woningen, bedrijven, financiën, ontwikkeling openbare ruimte, mobiliteit en daar heeft ze echt volledig gelijk in. Ik twijfel alleen of ik de afweging nu wel volledig kan maken. We hebben en dat zit en dat mevrouw Van Maarseveen die vroeg er ook naar van wat betekent nu eigenlijk op het moment dat we dit niet aannemen? Dan gaan we terug naar het oorspronkelijk Ontwikkelkader, volgens mij gaan we dan naar scenario één. Het amendement had ook iets gezegd over ontwikkel of werkt twee scenario's uit één en vier. Dus die behoefte om inzicht te krijgen in wat betekent dat dan eigenlijk als wel scenario één zou worden uitgewerkt? Ja, die deel ik eigenlijk wel. Dus ik deel de vraag van mevrouw Van Maarsseveen of het mogelijk is om voor de raad van volgende week en dat is een beetje vervelend dat het best wel kort op elkaar zit dit keer. Of daarover wat meer inzichtelijk kan worden gemaakt en als dat niet het geval is, hoe erg is het als we dit nog een maandje doorschuiven naar een volgende raadsvergadering. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm: Dank u wel, voorzitter. Allereerst complimenten voor de wethouder voor de beantwoording in de eerste termijn. Het waren veel vragen, veel werk dus aan uw enthousiasme ligt het zeker niet. Toch heeft onze fractie wel wat zorgen over het plan. Het is gewoon lastig aan de ene kant wil je het gebied zien ontwikkelen, dat moet gewoon gebeuren. Die noodzaak zien wij ook en aan de andere kant bij dit plan hebben wij wel de nodige vragen, dus we nemen de antwoorden mee terug naar de fractie en gaan de uitgebreid over in overleg. Ik heb nog wel een vraag over de samenwerking en de sturing, zeg maar binnen het kwadrant. Wij vroegen ons af of er ook gesproken is over escalatiemechanisme of een escalatieladder. Hoe gaan we daar dan mee om? En hoe gaat u de bereikbaarheid en samenwerking monitoren tijdens de ontwikkeling? Worden er tussentijdse evaluatiemomenten ingebouwd en kunnen plannen dan eventueel nog worden bijgestuurd? En verder wil ik ook wel aansluiten bij het appel van de heer Oelen van de VVD om inzichtelijk te maken. Ja, wat als we teruggaan naar scenario één?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Harmsen nog behoefte aan tweede termijn?

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Oelen over als scenario één nog zoveel op tafel ligt bij iedereen. Of we niet wat langer even hier moet over moeten nadenken. Liever dat dan overhaast zeg maar, want we hebben nu net nu één week. Dat is gewoon heel krap, voelt gewoon heel krap. Dat was mijn enige opmerking. Dank u wel.

De voorzitter: Nu de schone taak om de antwoorden te geven.

Mevrouw Van de Waart: Ik ga mijn best doen, voorzitter. Ik wilde eigenlijk heel even beginnen met mijn collega hiernaast, want ik heb gevraagd of hij de allereerste vraag van PGR wil beantwoorden over netcongestie.

De voorzitter: Heer Wit.

De heer Wit: Voorzitter, dank u wel. De vraag van PGR gaat over inderdaad ziet het college, wat voor rol ziet het college als het aankomt op netcongestie? En ik denk dat is eigenlijk in lijn van wat ik eerder beantwoord heb, vragen over het ondergronds afval transportsysteem. Wij hebben regelmatig contact met Tennet en Stedin over de problematiek die we tegenkomen en over de oplossingen die gevonden kunnen worden. We weten ook dat Stedin aan het eind van dit jaar met een overzicht komt met een onderzoek eigenlijk wat de mogelijkheden de komende jaren gaan zijn. En dat zal dus echt gaan zitten op de verschillende categorieën van aansluitingen die er zijn, waarbij eerstelijnsvoorzieningen zoals zorg wellicht een hogere prioriteit krijgen dan lagere dan andere voorzieningen. Dus we zijn continu in overleg. Er ligt een uitdaging voor de hele samenleving, niet alleen voor Rijswijk en we zien daar als college gewoon een belangrijke rol in om de druk op te houden. En tegelijkertijd ook via RES verband, regionale energiestrategie, te overleggen hoe je dit op een goede manier ... Hoe we hier op een goede manier regionaal ook uit gaan komen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Dan pak ik hem over, voorzitter. De tweede vraag van PGR ging over het contact leggen tussen de BBR en de ontwikkelaars. Nou dat ik voorzichtig er is uitgebreid contact zowel met de BBR zowel op bestuurlijk niveau als projectniveau. En zij zijn ook nauw betrokken bij alle participatie bijeenkomsten waar ook ontwikkelaars zijn, dus in die zin is dat ook altijd gewoon gemengde bijeenkomsten geweest. Nou mocht er behoefte zijn aan hele specifieke contacten, dan kan dat natuurlijk altijd. Dus dat was meer een praktische vraag. Ik ga heel even naar de PvdA. U had een vraag over het meenemen zeg maar van het regionale onderzoek. Dat regionale onderzoek zeg

maar dat is eigenlijk wat ... Ik moet even die kant op kijken. Sorry, is eigenlijk een meer juist een abstracter onderzoek dus dat daar zitten natuurlijk alle ontwikkelingen wel in, maar dat geeft niet direct antwoord op de vragen die hier u hier nu stelt. Daarvoor hebben we juist een specifiek onderzoek voor de hele Plaspoelpolder en die gebiedsontwikkelingen en dat onderzoek komt eind dit jaar, begin volgend jaar is dat helemaal afgerond. En waarom duurde dat langer? Is omdat we daar iedere keer nieuwe dingen hebben ingestopt. Dus omdat we ook met elkaar iedere keer nieuwe vragen bedenken van hoe nemen we dat mee? En juist omdat we voor dit in dit geval het Havenkwartier steeds specifiekier kijken, hebben we dat dus nodig. Dat wil niet zeggen dat we niet in het regionale model zitten, maar daar kan niet al uw vragen mee beantwoord worden. U stelde ook een vraag over vrachtverkeer. Het is gewoon de bedoeling dat je daar met je vrachtauto kunt komen, omdat de ondernemers daar mogen zitten. Waar wel over nagedacht wordt is als je een stuk bedrijfsmatig vastgoed herontwikkeld, of dan bijvoorbeeld het laden lossen in het binnengebied kan, zodat je dat in plaats van aan de straat zeg maar dat je er eerst inrijdt en dat je daar de laad en los functies hebt. Dat is zowel veiliger voor de vrachtwagenchauffeur dat je zeker weet dat hij goed staat, als voor het geluid. Nou dat is een van de dingen die meegenomen wordt zeg maar in een Ontwikkelkader. Maar het uitgangspunt is dat ondernemers mogen ondernemen en dus met de vrachtwagen daar komen. Even kijken. Over de D66 had de vraag is die afgefallen? Nou toch weer heel even terug. In het amendement hebben we afgesproken, want toen heb ik ook nog gezegd het kan niet allemaal voor hetzelfde geld. En toen heeft u 50.000 euro extra gegeven en toen hebben we afgesproken we gaan de eerste stap beide scenario's verder ontwikkelen, daar pakken we er een uit en die gaan we helemaal uitwerken en dat is wat nu hebben gedaan. dus scenario een wat over die 400 woning gaat, is in die zin afgefallen dat we die niet verder hebben uitontwikkeld. En dat was ook de afspraak die ik met u gemaakt heb. En nu hebben we dat ... We hebben een deel van het geld besteed aan het allebei opwerken en vervolgens aan het zo specifiek uitwerken van scenario vier. En dan nog dan pak ik toch heel even van wat nou, want dat sluit er mooi op aan, wat nou als we dit niet doen? GroenLinks zegt u zegt we vragen we vallen dan terug op het oude op dat oude zeg maar gebiedsvisie. Nou wat dat betekent, is dat dat niet zo goed is uitgewerkt, dat je eigenlijk vandaaruit hele specifieke ontwikkeling kunt doen. Dit is echt een ander gebied als fase één, waar je hele duidelijke oude kantoorpanden hebt die je op plotniveau kunt ontwikkelen. Dus je hebt ook dus ook gelijk antwoord op de vraag waarom is het niet één gebied. Het is ook het is heel anders dan de gebiedsontwikkeling die je tot nu toe ziet. Het is ook niet een pand of het is ook niet een eigenaar. Het is een heel gebied met allemaal eigenaren en functies die je daar ook wil laten blijven, dus dat in zijn geheel ontwikkelen. We hebben het over tweeënhalve straat. Dat is niet iets wat je normaal doet, tenzij je als gemeente het helemaal zelf gaat ontwikkelen. Maar dan kom je echt en zoals we het in Rijswijk Buiten hebben gedaan. Maar dan zitten we een hele andere manier van ontwikkelen met de GREX en opkopen. En nou dus dat is dat is niet de manier zoals we die voorstellen. Is ook niet de manier waarop u over heeft gesproken eerder in dit havengebied. Maar het betekent wel dat nou de situatie heel anders is. U heeft ook gewoon afgesproken met elkaar om fase 2 eerst te evalueren. Nou dat dus in die zin ben ik het niet eens met uw termen over on hold zetten en dat het eerst anders moet. U heeft dit gewoon afgesproken dat u eerst gaat evalueren hoe we fase twee verder gaan doen. Ik heb daar nieuwe informatie aan toegevoegd in februari van als we toch evalueren, er zijn wel een aantal aspecten die zorgen voor een andere situatie als toen ik met fase één begon. En dat hebben we nu eerder uit gezocht. U vroeg om zekerheid. Nou er is een zekerheid die we wel creëren door te kiezen voor een scenario, in dit geval ligt scenario vier voor u voor. Dat is in ieder geval zekerheid voor de bedrijven en omwonenden en de bewoners van fase één wat er nou gaat gebeuren met dat gebied. Dat wil nog niet zeggen dat ze precies weten wanneer, maar dat wil wel zeggen dat u kaders heeft vastgesteld en straks de wijziging van Omgevingsplan wat gaat daar gebeuren? En dat is denk ik ook de zekerheid die ze zoeken, de signalen die we daarover af hebben die hebben gekregen. Er zit zekerheid in de kwaliteit van de plannen die we maken, omdat u die

kaders vaststelt. Omdat u die wijziging Omgevingsplan vaststelt, omdat daar al die randvoorwaarden in zitten die u nu meeneemt. Waar ik zei waar de onzekerheid in zit, is de fasering en het tempo wanneer het zich ontwikkelt en hoe het er exact uit gaat zien. Dus je ziet in die in die modellen en in die zin was het jammer dat u er niet bij bent, maar u mag het ongetwijfeld van de week nog een keer zien als u dat heel graag wil. Is dat je ziet dat er ook bijvoorbeeld de hoogte de Rijswijkse hoogte noemen we dat, die houden we gewoon vast, die zat al in het oorspronkelijke ontwikkelplan. Dus in het ene kwadrant kun je ook hoger dan het ander kwadrant en dat is wel zo. Dus je weet wel wat voor randvoorwaarden je meegeeft aan die ontwikkelaars, wat ze kunnen doen en wat ze ook niet kunnen doen. En daar zit best veel zekerheid in. Er zit inderdaad een risico in dat iets later ontwikkelt of misschien één helemaal niet, daar zit inderdaad een risico in. Als we niets besluiten, weten we in ieder geval zeker dat de kans groot is dat we niet gaat ontwikkelen en dat het lang leeg blijft staan. Ik ga u dus geen 100 procent zekerheid geven. Ik ga je wel zeggen als u in ieder geval een voorkeur kiest, een kader vaststelt, is er meer zekerheid voor ondernemers en bewoners dan dat we niets doen. Dat even over zekerheid en dat het eigenlijk niet on hold zetten is, maar gewoon een afspraak die u zelf heeft gemaakt. Wel met nieuwe informatie en dat maakt het niet makkelijker, wil ik toch heel even nog een keer benadrukt hebben. Even kijken hoor. En die zekerheid en die kwaliteitsimpuls zit er dus wel degelijk in. Dus dat is ook de garanties die we aan de voorkant met elkaar vaststellen. Kijken of ik nou ... Jouw zeker bereikbaarheid. En je gaf aan het is me onduidelijk wat je nu beantwoord over die bereikbaarheid. Ik had geprobeerd en hij zit volgens mij ook in de presentatie. Er is een deel wat wel degelijk wordt meegenomen in het Ontwikkelkader en een deel wat niet. Het is natuurlijk ook aan u om te zeggen joh sommige dingen willen we er wel in. Ik bedoel daarom ligt er een voorstel, ligt er een voorstel voor. Ik zou daar in die zin wel prudent mee omgaan, is als je echt zegt van nou we willen per se dit kruispunt eerst helemaal aangepast hebben voordat die woningen mogen bouwen. Er kunnen natuurlijk ook redenen zijn waarom dat even nog niet kan. Dus dat is natuurlijk gewoon aan u. Er wordt in ieder geval ... Ik heb aangegeven wat er nu wel naar wordt gekeken dus die hele contact nee, aansluitpunt van de A4 over de weg heen en die kruispunten die daarop zitten. En dat komt ook in dat verkeersonderzoek terug. Misschien is dat eigenlijk wel een goed moment om het daar met elkaar over te hebben, want dat is dan eind dit jaar, begin volgend jaar en daar komt hij ook wat meer in naar voren. GroenLinks kom ik aan. Wat nou als het tegenvalt? Ik had net al even zegt dan ga je dus terug, maar er waren wel heel even wat vragen ook van de VVD. Wat betekent dat nou precies? Dat is een nou ik twijfel daar even wat betekent. Inhoudelijk weet ik het niet precies, omdat je uit deze onderzoeken blijkt dat het best wel lastig is om die 400 woningen op een goede manier te ontwikkelen conform het Ontwikkelkader wat u eerder heeft vastgesteld. Dus even los van nieuwe randvoorwaarden, maar gewoon de randvoorwaarden die heeft vastgesteld. Eigenlijk zou u me dan een nieuwe opdracht moeten geven van kom met een nieuw voorstel. Dat is natuurlijk nu niet gedaan. We hebben er één voorgesteld. Om heel eerlijk te zijn. Ik weet niet of dat uw keuze makkelijker maakt. Maar dat is eigenlijk dan de opdracht die er op tafel ligt. Want als we het niet doen, is het dus het Ontwikkelkader zoals het er nu ligt, is niet scherp genoeg om per plot een ontwikkeling te doen. Want dan is de vraag aan wie gaan we dan wel of niet die ontwikkeling, want hoe gaan we dan volgens die betere buitenruimte creëren? Er zijn ongetwijfeld veel ontwikkelaars die twee torens willen ontwikkelen, dat zal niet het probleem zijn. Maar hoe kom je dan ook vervolgens tot datgene wat u wil bereiken zeg maar in dat openbaar gebied en voor het gebied zelf? Dus eigenlijk staan we dan weer even terug bij waar we waren en moet er eigenlijk gewoon nog verder ontwikkeld worden en het een ander uitgezocht worden voor we met een nieuw voorstel komen voor die 400. En ik geef u nu vast aan dat zal nou best een klusje worden om daar met een voorstel te komen wat uitvoerbaar is. Maar goed, deze was ook niet makkelijk en er is ook een mooi voorstel gekomen. Even kijken. Ja. Beter voor Rijswijk parkeren. Ik weet dat u dat is een belangrijk onderwerp, we hebben het er altijd over. Dus heel even u zegt het klopt niet, want in het eerste kader. Kijk in het eerste kader zijn er afspraken gemaakt per plot per

ontwikkeling over parkeren en daar zijn eigenlijk soortgelijke normen gebruikt als die nu vast heeft gelegd in de parkeernota. Dus u heeft in praktische zin wel gelijk, maar effectief gaat het weinig verschil maken. Dus er zit u heeft iedere keer per plot dat vastgesteld van fase één. En die cijfers heb ik gewoon opgenomen, heb ik volgens mij in de parkeernota ook gezegd van er staan in die tabel voor u geen rare cijfers want dat zijn eigenlijk de cijfers die we gaandeweg zijn gaan gebruiken bij de ontwikkeling. Dus misschien heeft u in juridische gezin wel gelijk, maar in de praktijk maakt niet zo heel veel uit. Dus er zitten parkeernormen in en ook die duidelijkheid over het is gewoon parkeren op eigen terrein.

De voorzitter: Er zijn twee interrupties. Allereerst de heer Oelen.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. Dat ging nog even over dat eerdere punt, niet zozeer over parkeren. Met excuus voor de vertraging. Maar wat mevrouw Maarseveen en ik allebei hebben gevraagd, is het wel mogelijk om voor de behandeling in de raad meer inzichtelijk te maken wat het terugvalscenario, het terugvallen naar het Ontwikkeldkader, wat dat precies betekent? En dat hoeft niet een volledig uitgewerkt addendum te zijn, maar ik spreek maar even voor mezelf. Ik probeer gewoon een zorgvuldige afweging te maken en die informatie heb ik eigenlijk dan best wel nodig.

De voorzitter: Mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, ik weet niet helemaal ... Kijk ik snap dat u ik denk dat wat ik nu mondeling zeg. En dan misschien meer in proces termen en wat dat in, dat ik daar misschien wel toelichting op kan geven. Ik kan niet een uitgewerkt voorstel neerleggen, want dat kost en nog opnieuw geld, zal maar zeggen en heeft echt tijd nodig dus dat kan niet. Dus u kunt niet in die zin inhoudelijk die twee scenario's naar elkaar afwerken, maar ik denk dat we wel en ik kijk toch even naar links. Wel op kunnen schrijven wat gebeurt er nu als u hier niet voor kiest, is dat iets waar u mee geholpen bent?

De voorzitter: Heer Oelen.

De heer Oelen: Nou dat denk ik eerlijk gezegd niet, maar u kunt het proberen. Maar dan kom ik ook nog even terug op mijn eerdere vraag, waarom schuiven we die niet een maand door? Dat u iets meer de ruimte en de tijd heeft. Volgens mij biedt het reglement van orde ook de mogelijkheid dat wordt gezegd dat het Forum een voorstel onvoldoende nog aan alle kanten heeft kunnen bezien, dat het doorgaat naar een volgend Forum.

De voorzitter: Mevrouw van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Kijk allereerst ga ik niet over uw agenda, maar een maand doorschuiven dan zit ik te denken wat ik dan nieuw voor u heeft. Want dan had het nu al in het college moeten liggen. En ik heb nog steeds niet helemaal scherp wat u dan wel nodig heeft om goed die beslissing te kunnen nemen, want op inhoud we kunnen niet dit uitwerken ook voor dat andere scenario binnen zo'n korte termijn.

De voorzitter: Ik ga eerst naar de heer Braam en daarna de heer Van Dam.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Allereerst nog even in het verlengde van wat de VVD net aangaf. Ik had in eerste termijn al even aangegeven van wat als één doorgaat, zou de Plaspoelpolder financieel niet de helpende hand kunnen bieden? Dus die vraag staat nog open. Maar ik denk dat de heer Werner daar een antwoord op zou kunnen of zou moeten geven. Dus dat daar ben ik dan ook nog even nieuwsgierig naar. Maar de interrupties is met name bedoeld voor het parkeren. Het is prachtig wat u zegt, een schitterend verhaal. Maar 289 adressen extra betekent gewoon extra verkeerscapaciteit en die zal gewoon uiteraard binnen de plots gevonden moeten worden. En het

kan niet zo zijn van dat we in één keer achteruit gaan hollen of het exact hetzelfde aantal autootjes en dergelijke laten parkeren op dezelfde plekken die voorheen voorhanden zijn. Want ik begrijp verrekke goed waar u naartoe wil. Voorzitter, dan zal ik mijn vraag stellen. Want u gaat in ieder geval toch toewerken naar de huidige maatstaven die we pas hebben vastgesteld en dat wat ik al heb aangegeven zal Beter voor Rijswijk niet accepteren. En de vraag is dus wat gaat u daaraan doen?

De voorzitter: Dank u wel. Geef ik eerst even de gelegenheid om dit te beantwoorden en dan ga ik naar de heer Van Dam.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, ik had ook nog wat andere vragen dus misschien is het ook heel even maar ik denk dat ...

De voorzitter: Dit was een interruptie dus als u de heer Braam wil beantwoorden en dan geef ik even de gelegenheid aan de heer Van Dam.

Mevrouw Van de Waart: Nou het is mij duidelijk dat de heer Braam het er niet mee eens is. Maar het is de andere plannen zijn ook echt conform zeg maar soortgelijke normen vastgesteld. Dus ik zie niet zozeer het verschil. En bovendien is het inderdaad oplossen op eigen terrein en dat is aan de ontwikkelaar om dat te doen. En daar zijn we het gewoon helemaal met elkaar over eens.

De voorzitter: De heer Van Dam.

De heer Van Dam: Ik ging ik ging aan op wat u hier voorstelt, want eigenlijk wil ik dat wel onderschrijven. U vraagt het is mij niet duidelijk wat de raad dan nodig heeft aan duidelijkheid en wat ik verder dan kan uitwerken. Als ik goed heb geluisterd, zijn wij vooral op zoek naar de regierol van de gemeente. De starttijd van projecten. Wat zijn nou de mogelijkheden met uitrol en hoe werkt dat systeem dan precies? Maar vooral welke zekerheid hebben wij als gemeenteraad dat onze ambities die we hebben, dat die daadwerkelijk gerealiseerd worden? Want we hebben een kader alleen het systeem dat we daarvoor gebruiken is gewoon heel flexibel en dat dat onderschrijft dit hele raadsvoorstel ook. Zo is het ook naar ons gebracht alleen dat brengt, zoals ik mijn collega's ook hoor heel veel risico's met zich mee. Ander onderwerp is de monitoring die ik van Rijswijks Belang hoor, waar ik eigenlijk ook wel heel erg benieuwd naar ben. Hoe gaan wij dan monitoren hoe die samenwerking van die ontwikkelaars gaat? De bereikbaarheid en de parkeerplekken waarmee de heer Braam om vraagt, ben ik eigenlijk ook wel benieuwd naar. En dat zijn allemaal nu losse stukken in dit raadsvoorstel, waar wij gewoon geen zicht op hebben. Die echt wel wat beter uitgewerkt kunnen worden, zodat wij in ieder geval het gevoel hebben dat als we hier voorstemmen ...

De voorzitter: Kunt u tot uw vraag komen?

De heer Van Dam: Nou dat we als we hier voorstemmen dat wij daar iets voorstemmen waar we wat we ook gerealiseerd krijgen. En nu is het nogal wat onduidelijk en dat is wat ik u dan wil meegeven, dat als we het inderdaad vertragen of verlaten. En dan is het aan u om een voorstel te doen hoeveel tijd u daarvoor nodig heeft. Maar dat zou ons helpen in om een goede beslissing te kunnen maken.

De voorzitter: Mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Ik ga eerst heel even in op één ding die de heer van Dam zegt en dat gaat over de flexibiliteit. En u noemt het iedere keer over uitruilen. Even voor alle duidelijkheid die uitruil gaat alleen door als er daadwerkelijk plannen zijn die uitgevoerd kan worden. Dus het is niet zo dat je kan zeggen oh weet je wat, ik neem alle leuke dingen en dan stoppen we alle stomme dingen in de andere kwadrant en die gaan we nooit ontwikkelen. Dat is niet zeg maar hoe het werkt. Dus het zoet en zuur is nu niet gelijk, maar wel eerlijk verdeeld. En als er dus twee kwadranten komen met ontwikkelplannen en ze hebben daar iets in uitgeruild en het past dan helemaal precies conform die

ontwikkelpannen, dan is dat bespreekbaar. Bespreekbaar. Dus het is allemaal niet zo flexibel als u denkt ook die geluidsnormen en die geluidshinder allemaal niet flexibel, de hoogtes niet flexibel. Hoe natuurlijk inclusief? Het is niet flexibel dat we een percentage openbare ruimte terug willen, niet flexibel. Dus zo flexibel is dat allemaal helemaal niet. Ik denk dat het voor de ontwikkelaars nog best zeg maar een uitdaging wordt om daar iets moois te maken en daarmee en daarom merkt u natuurlijk ook mijn voorzichtigheid in het uitwerken. Ik denk dat er enorme goede pogingen zijn gedaan om zeg maar met de ruimte die het amendement biedt, de zekerheid voor de ondernemers zeg maar vast te leggen. Maar ook gewoon aan al die kwaliteitseisen te voldoen en daar zit niet veel ruimte in en daar zit heel veel zekerheid, juist die het kader biedt. heel even want ik heb nog een aantal vragen en daarna ga ik heel even in over het voorstel. Want GroenLinks vroeg ook nog hoe draagt het nou eigenlijk bij die openbare ruimte. U stelde nog een vraag over de openbare ruimte, zowel voor ondernemers als bewoners. Nou de kwaliteit van het voorstel wat er nu ligt, is natuurlijk kwaliteit van een gebied waar je prettig woont en waar je prettig verblijft en waar je prettig ook werkt. En laten we eerlijk zijn, we kennen het gebied allemaal. Tweeëneenhalve straat waar we het over voor hebben, dat ziet er nu beduidend anders uit. Dat wil niet zeggen dat je op een andere manier dat niet had aan kunnen pakken, maar niet met die doorsteek naar dat water, niet met dat ommetje dat mogelijk is, niet met de connectie met de Vliet. Iets die je daarin kunt hebben. En ik denk dat het niet uitmaakt of daarna woont of werkt of in de buurt woont, want daar had ik het net ook over, dat dat voor iedereen prettiger wonen en ondernemen is. Ik denk dat dat nog een vraag was die u open had staan. Ik zit even te kijken want ja. Ik maak ze heel even af. U stelde ook nog een vraag over de VRI's en ik pak hem er heel even bij, want die VRI's die worden in fases worden die iedere keer ingesteld. En dat betekent ook als je een ander kruispunt maakt. En ik had net al even, ik weet ze niet meer uit mijn hoofd. Sorry. Maar die aanpast kun je ook die VRI's, de VRI's er weer op aanpassen. Ik had het net al even genoemd, we stellen ze nu al in dat kun je iedere keer aanpassen. Maar ook als je dus die rijstroken maar ook die kruispunten en ik heb in ieder geval genoemd wat er wel in zit is de Handelskade Limbergstraat dat kruispunt dat je dat beter aanpast. Maar ook zeg maar bij het optimaliseren van de A4 tot en met de Generaal Spoorlaan kun je ook de VRI daar weer op aanpassen. Wat en ik weet dat daar altijd discussie over staat, wat niet de bedoeling is dat je in één keer een soort van openzet, zullen we maar zeggen. Want dat trekt juist alleen maar meer verkeer mee aan. Duidelijker dan dat kan ik het niet uitleggen. Als u graag nog wat meer informatie wil, dan denk ik toch dat ik daar een deskundige bij u neer zou willen zetten, voorzitter. Er was nog een vraag van Wij over ...

De voorzitter: Ik zat die kant op te kijken. De heer Braam.

De heer Braam: Geeft niet voorzitter, daar heb ik alle begrip voor. Voorzitter, toch nog een korte interruptie. Ik begrijp dat die VRI's gewoon aangepast kunnen worden in de tussentijd. Maar uw voorganger heeft aangegeven dat hij feitelijk dat al in gang zou zetten dat onderzocht zou worden welke wijzigingen al gedaan konden worden op voorhand, omdat het al best wel een drukke bedoeling was op de op dat punt of op die punten. En dat is feitelijk dus niet gebeurd, begrijp ik. En er staat ergens van dat er nog een onderzoek zou gaan plaatsvinden wat mij verrast omdat dat al was toegezegd door uw voorganger.

De voorzitter: Mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Voorzitter, ik kan er nog een keer op ingaan. Maar volgens mij heb ik deze vragen al beantwoord dat die dat dat onderzoek wat er komt op de Plaspoelpolder steeds aanvullende vragen kreeg en dat die dus nu eind van het jaar, begin volgend jaar klaar is. Ik weet niet precies wat mijn voorganger daarover heeft gezegd. En er zijn wel degelijk aanpassingen aan de VRI's gemaakt. Ik ga nog heel even door, want ik had in ieder geval nog een vraag over monitoren en dan denk dat dat een goede vraag is. En nou dat doen we eigenlijk toch wel weer de stappen die u

gewend bent van ons. Want we beginnen natuurlijk met zijn als er dus een plan komt op het gebied van het paspoort maken we IOK's met de eigenaren dan een AOK. Dan komt er een ontwerp, dan komt er een vergunning. Dus dat zijn eigenlijk alle stappen met de gemeente zeg maar waar we sturing op hebben en waar je ook afspraken met elkaar maakt. En dat zijn ook de stappen die borgen dat wij daadwerkelijk met ze in gesprek kunnen gaan over zaken die ze ontwikkelen. Dus dat gaat over de zeg maar monitoring op de plot. Nou nog heel even want volgens mij ben ik dan heb ik volgens mij ik ga toch even checken of ik dan alle vragen die in eerste instantie zijn gesteld. Ik wilde doorgaan op wat u nog nodig heeft. Sociaal. U zei u had twee vragen gesteld wat is nou van de provincie en wat is volgens die subsidie. Ik was ook nog helemaal niet klaar, sorry.

De voorzitter: Dan geef ik even de gelegenheid aan de heer Van Dam, want die had een interruptie.

De heer Van Dam: Over het voorgaan wat u zei over de monitoring. U zegt we gaan we gaan met ze in gesprek op moment dat er een plan wordt ingediend en daarna gaan we het traject in. Dat was ook wel duidelijk vanuit het raadsvoorstel. Alleen onze vraag is dan van joh, we laten in principe die kwadranten met dit kader werken, maar wat doen we nou eraan om ze aan te sporen om ook daadwerkelijk met een plan te komen? Hebben we daar nog een één of andere interventie in of houden we daar een vinger aan de pols of sporen we ze aan? Of want als er een ontwikkeling of zo'n kwadrant niet van de grond komt wat doen we dan zeg maar dus voordat er een plan wordt ingediend bij ons.

Mevrouw Van de Waart: In die zin werken we dan weer niet heel anders als met een groot plan zoals het HBG. Daar hebben we gewoon projectleiders op om daar de gesprekken mee aan te gaan en dat zullen we dus nu normaal gesproken doe je dat met een eigenaar in een gebied en dan doe je dus nu zeg maar op kwadrant niveau. Dus dan ga je én de kaders die dan mee krijgen is het en we hebben ook nog de, sorry ... Ik ben even de naam kwijt, ik heb zoveel vragen beantwoord, De formele naam van de, dank u wel. De supervisor die we expres zeg maar extra inhuren voor de ontwikkeling van dit gebied. Dus dat gaat ook over de kwaliteit van de plannen. Dus ook die kijkt mee zeg maar naar de ontwikkelingen en heeft gesprekken om te inspireren en te stimuleren om dit te doen. Voorzitter, ik ga nog even door, want ik dacht dat ik er al was, maar daar waren nog meer vragen gesteld. Dus excuses daarvoor. CDA vraagt wanneer is het nou definitief? Wat zijn nou de besluitvormingen? Eigenlijk heeft u twee besluitvormende momenten en dat is één het kader en dat is wel belangrijk dat daar goed in staat wat het moet zijn, want dat gaat vervolgens naar een wijziging besluit Omgevingsplan en dat is het tweede besluitvormende moment dat u heeft. Dan over sociale huurwoningen. U vraagt over de kosten. Ik snap niet zo goed wat u daarmee bedoelt. Daar zitten niet zozeer kosten voor ons in, dat is gewoon een opgave die we meegeven om te ontwikkelen. Het is natuurlijk wel zo dat de ontwikkelaar met sociale huurwoningen soms wat minder opbrengst heeft dan met duurdere woningen, maar dat is precies waarom we dat zoet en het zuur verdeeld hebben zodat voor ieder kwadrant een ontwikkelmogelijkheid is. En we hebben dat niet per woning uitgerekend want dat is uiteindelijk natuurlijk aan de ontwikkelaar om daar met een plan voor te komen. En inderdaad dan ga ik even door. U had vragen over de betaalbare woningen en de er zijn inderdaad twee prikkels. Eén zijn de regels van de provincie Zuid-Holland en de ander is de subsidie. En we hebben nu beiden meegenomen in dit kader. En de provincie van de subsidie als u dat niet wil, dat heeft financiële gevolgen. En als u af wil zien van de regels voor de provincie heeft dat mogelijke gevolgen dat we daar een heel ingewikkeld gesprek over gaan hebben en op bijgestuurd gaan worden. En dat zijn wel twee losse elementen.

De voorzitter: De heer Oelen.

De heer Oelen: Ik wil het toch nog iets preciezer horen, voorzitter. Want de provinciale omgevingsverordening vereist dat een gemeente over de gemeente 30 procent moeten realiseren.

Dat doen wij nu dus vanuit, daar vloeit geen verplichting voort om in dit gebied sociaal te ontwikkelen. Dus mijn vraag op zou zijn bent u het daarmee eens? Ja of nee. Klip en klaar. En het andere is de subsidie die wij krijgen, spreekt hij over een verplichting tot sociaal of spreekt hij over een verplichting tot betaalbaar wonen? En als daar het antwoord ook alleen maar betaalbaar op is en niet sociaal, dan zou mijn derde vraag zijn waarom zit die 30 procent sociaal in de subsidie van de provincie?

Mevrouw Van de Waart: De subsidie van de provincie gaat over betaalbare woning. De regeling van de provincie hebben we erin gedaan vanwege de verplichting die we opgelegd krijgen om dat op stedelijk niveau te regelen. U refereert naar een presentatie die u heeft met gehad, waar ik niet bij ben geweest. Dus als u specifiek daaraan wil refereren aan die uitspraak. Ja, dan moet ik hem voor u meenemen want daar ben ik gewoon niet bij geweest. Beter voor Rijswijk heeft het ook even over evaluatie en over bijsturen. Het is eigenlijk een beetje een verlengde van de monitoring vraag denk ik ook van Wij. Kijk, het plan ligt in eerste instantie als u de wijziging besluit Omgevingsplan maakt zeg maar en we zouden concluderen dat er helemaal niets gebeurt. Wat we nu niet verwachten, maar wel helemaal niets gebeurt. Dan is het eigenlijk een beetje zo dat we dan dat u dan op termijn want dat is niet iets wat u op hele korte termijn zou moeten doen en de markt moet ook gewoon ... We hebben het de hele tijd over verplichtingen nu, maar je ziet juist bij de ontwikkeling van zo'n gebied dat er juist een prikkel moet zijn een incentive moet zijn zeg maar voor ontwikkelaars om tot ontwikkeling te komen. En we denken dat dat echt in de kwadranten nu zit. Als dat op een of andere reden want dat hebben natuurlijk eerder gezien dat er iets gebeurt bij HBG hebben we dat gezien. Dat kan, maar dat betekent gewoon dat u dat erbij teruggekomen moet worden en een aanpassing van het besluit van het omgevingsplan moet liggen. En dat evalueren we denk ik als er gewoon niets of te weinig gebeurt. Volgens mij is dan vervolgens het gesprek wat u nodig heeft. Kijk even heel praktisch. U heeft mij een opdracht gegeven met dit amendement om twee scenario's iets verder uit te werken en eentje helemaal. Dat was de afspraak, want ik had daar niet het volledige bedrag voor gekregen om alles uit te werken. Dat is dus ook niet gebeurd. Als u me nu vraagt om het helemaal uit te werken, heeft u straks twee scenario's liggen. Nou ik heb toen al tegen u gezegd ik weet niet of het leven dan per se makkelijker is voor u als raadslid. misschien wel, dat ligt aan u. Maar dat heeft niet alleen tijd, maar ook geld nodig want ik heb nu het bedrag besteed aan de ontwikkeling hiervan. Ik heb nog een gedeelte van dat bedrag om het verder uit te werken tot de wijziging van het besluit, maar dat is ervoor nodig. Dat kan ik zeker niet binnen een maand doen. Wat we wel kunnen doen is nog een keer laten zien van wat gebeurt er nou als u nee zegt? Waar komt u dan op uit? En wat moet er dan gebeuren? Nou dat kan ik denk ik deze week nog wel aanleveren. En dat zijn denk ik de twee smaken die er zijn, dus het ene kan het andere ook hoeft het ander niet uit te sluiten? Ik bedoel, dat kunt u ook in de raad met elkaar bespreken.

De voorzitter: Ik wil heel even schorsen.

SCHORSING

De voorzitter: Ik stel voor dat we de schorsing beëindigen. U gaat uiteindelijk over uw vergaderorde. Het voorstel is om college iets meer tijd te geven om een aantal zaken ... Het voorstel is om het college iets meer tijd te geven om een aantal zaken te beantwoorden, gaat met name over het schetsen van het proces van als ... Wat gebeurt er op moment dat we terugvallen naar scenario een. En het voorstel en ik breng het gewoon even in stemming, is om het raadsvoorstel voor te leggen aan de raad van 25 november. Mag ik even zien wie dat steunt. Dat dat kunt u doen.

Mevrouw Van de Waart: Even een verduidelijkende vraag voorstel. Dus dan is dat zijn dan deze stukken plus een aanvullende stuk over wat gebeurt er als u tegenstemt?

De voorzitter: Ja. Met de erkenning dat u geen budget heeft voor nieuw onderzoek scenario's verder uit te werken. Ja. Dus dat is het voorstel dat ik even in stemming wil brengen. Mag ik zien wie daarvoor is? Even kijken. Ik denk dat dat wel ongeveer een meerderheid is zowel qua aantal personen hier aanwezig, als de fracties in de raad. Dus dan is het aan de griffie verzoek om natuurlijk even via het presidium om het voorstel op de agenda van 25 november te zetten. Ja, nee op de raad van 25 november. Dus even voor de duidelijkheid, dat betekent geen nieuwe behandeling in een volgend Forum. Want dat dat is duidelijk. Oké, dank oké. Dan het is een beetje laat geworden maar het was ook een best ingewikkeld onderwerp en ook goed dat we daar voor de tijd nemen, denk ik als raadsleden. Sluiten wij agendapunt 11 af.

12. Vragenuur

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 12, dat is het vragenuur. Ik ga ze toch even netjes aflopen.

WIJ, Actuele vragen - Afvalcontainers in de Strijp

Ik begin bij de vragen van Wij. over de afvalcontainers de Strijp. Die waren nog niet schriftelijk beantwoord. Kunt u heel kort de vragen samenvatten?

De heer Van Dam: Ik zal niet het hele document gaan voorlezen. We hebben vragen gesteld over naar aanleiding van de petitie die vorige week of de week daarvoor is ingediend door bewoners van de Strijp. En het gaat over de over de klike's die daar verspreid gaan worden, niet alleen in de Strijp maar ook andere wijken. Bewoners hebben duidelijk aangegeven met meer dan 300 handtekeningen die klike's niet te willen. Dus onze vraag was wat wordt er nou gedaan met die handtekeningenactie. Wat wordt daar wordt er nog iets veranderd en hoe gaat de gemeente daarmee om? Wij hebben ook een aanvullende vraag die stond hier niet in. Maar wanneer worden die klike's nou daadwerkelijk uitgerold, dus wanneer kunnen we dat verwachten? Dat vragen we, omdat we voorheen hebben gezien in de Ministerbuurt in februari dat bewoners toch de klike's op straat hebben neergezet. Dat als dat hier ook gaat gebeuren dan lopen we tegen extra kosten op om die containers vervolgens weer op te halen. In de Ministerbuurt zijn coaches ingezet om met de bewoners te onderhandelen, dus daar gaat daar gaat gemeenschapsgeld in zitten. Onze vraag is van hoeveel heeft dat in het verleden gekost, bijvoorbeeld bij de Ministerbuurt. En onze laatste vragen die gingen over de communicatie. Er wordt en dat wordt ervaren door de bewoners, zodat de communicatie hier niet goed was. U had verbetering beloofd op het communicatiegebied, wat heeft u dan gedaan om dat te verbeteren hier in deze uitrol specifiek naar de bijvoorbeeld de Strijp. Hoe gaan wij dus om met deze met eigenlijk de situatie dat alweer bewoners deze klike's niet willen hebben en wij ze waarschijnlijk toch weer gaan uitdelen. En hoe gaan we dan niet weer dezelfde situatie krijgen als twee keer geleden?

De heer Wit.

De heer Wit: Dank u wel voorzitter. Nou de even de vraag over de petitie wat gaan we daarmee doen. Kijk ik heb de petitie heb ik natuurlijk daar ter plekke onder overhandigd gekregen en ook het gesprek aangegaan met de indieners en de inwoners die bij aanwezig waren. Ongeveer 50 inwoners waren daarbij aanwezig, wat een pittig gesprek was, maar ik ben wel meteen met de boodschap begonnen dat we het beleid niet gaan veranderen en dat de containers ook uitgezet gaan worden. Dus de petitie an sich zoals die daarbij ingediend is, die heb ik ter kennisgeving aangenomen en vervolgens het gesprek aangegaan om de vragen te beantwoorden die er waren. De vervolgens de vervolgvraag was inderdaad heeft het dan zin dat wij staan? Ik zeg ja zeker heeft dat zin dat u hier staat, want ik kan u uitleggen waarom we dit doen. En we gaan verder ook en ik kan u ook verder

nog informatie geven over hoe dan inderdaad samen met mijn collega's die daar stonden, hoe dan het proces er verder uit gaat zien. Maar gaan we hiermee het beleid veranderen? Nee, dat is vastgesteld in de raad. De overgrote meerderheid van de fracties heeft daarvoor gestemd. En ik zie ook geen enkele reden om dat nu te doen. U haalt de Ministerbuurt aan dat zijn wijze. U zegt van ja dat is ook een situatie ontstaan dat er weer containers zijn uitgezet die weer teruggekomen zijn. Na communicatie met de inwoners en ook gesprek met de inwoners en het opvoeren van de communicatie, is in de minister buurt 99 procent van de containers geaccepteerd. Dus dat geeft wel aan als je het gesprek goed voert en je zorgt dat je mensen ook daadwerkelijk de kans geeft om vragen te beantwoorden, vragen te stellen en zo goed te laten beantwoorden, dat de acceptatie omhoog gaat. Dat hebben we ook gemerkt in de Strijp, de gesprekken die ik daar gevoerd heb heeft een aantal buiten dan die petitie-indieners om en ook een aantal van de mensen die de petitie hebben ingediend. En toch tot de conclusie gekomen dat het wellicht verstandig is om daar wel in mee te gaan. We hebben een aantal mensen die ook enthousiast waren over het feit dat ze container kregen. Er waren ook een aantal mensen die de petitie hebben ondertekend die helemaal geen container krijgen. Dus ja, dat maakt wel uit dat het loopt allemaal een beetje door elkaar heen. Maar het feit blijft dat wij op de plekken waar we van tevoren hebben gezegd containers uitzet, dat ook gewoon gaan doen. U vraagt over de kosten. Wij hebben in de in de Ministerbuurt ongeveer 32 uur één coach ingezet. Dus rond de 1600 euro heeft ons dat gekost. Als ik zeg dat 99 procent van de containers uitgezet zijn dan begrijpt u ook dat wij niet heel veel kosten hebben hoeven maken om de andere containers weer in te halen. Dan de vraag over de communicatie, die zijn deels zijn die terecht. Aan de ene kant denk ik dat wij heel goed gecommuniceerd hebben, zo goed gecommuniceerd hebben dat we zoveel informatie ook in die brieven hebben willen stoppen dat het wellicht te complex geworden is. We hebben wel ook met een bewonersorganisatie waar we eerder de vraag hebben gehad, hoe gaan we met de communicatie om die brieven besproken. Gekeken kunnen we daar verbetering in aanbrengen? Wat ziet u daarin? Die aanbeveling hebben we overgenomen en ook in die brief in de brief voor de Strijp meegenomen. En toch blijkt dat een aantal mensen moeite heeft om die informatie tot zich te nemen. Er is ook veel gecommuniceerd een aantal brieven verstuurd, zowel door de gemeente als door Avalax en dat maakt het ook complex. En buiten het feit dat je iets wil zeggen over de containers die je uitzet zeg je ook iets over de containers die blijven. Dus het is niet het is niet een eenduidige boodschap, maar een best complexe boodschap. Daarnaast heb je nog verschil tussen hoogbouw en laagbouw en als mensen dus met elkaar gaan praten. Hoog en laag. Ja sorry, maar dit is toch dit zijn vragen die ik meerdere keren gesteld krijg. Ik wil nu toch een keer ook duidelijk maken hoe wij erin zitten en wat wij de komende tijd gaan doen. En die communicatie die is dus niet altijd even goed gevallen. Dat heb ik ook tijdens die bewonersbijeenkomst gezegd, heb ik ook gezegd dat daar hebben wij zeker nog wat in te leren. Maar ik wil ook niet zeggen dat we slecht gecommuniceerd hebben, is absoluut niet het geval. Dus we hebben zeker wel verbetering gezien. Dat merk je ook aan de Ministerbuurt nu, dat als je de mensen de kans geeft om het verhaal te doen, dan komen ze ook echt wel soms tot het inzicht van we gaan er weer mee. En in sommige gevallen blijven ze inderdaad zeggen wij accepteren hem niet en dat heb ik dan te accepteren.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft u nog aanvullende vragen mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Dat laatste is heel duidelijk. Soms willen mensen het niet accepteren. Alleen wat mij opvalt in het verhaal is dat communicatie helpt, u zegt in de Ministerbuurt heeft die communicatie geholpen. Eerst hebben 30 procent van de mensen die containers afgesloten als het ware en uiteindelijk heeft 99 procent wel geaccepteerd na inzet van goede communicatie en gesprekken met die mensen. Alleen nu weten we al dat als we ze gaan uitdelen dat heel veel van die mensen ze weer op straat gaan zetten zeg maar. Is het dan niet beter om die communicatie nu al in te zetten, voordat we zeg maar weer met al die containers aankomen en al weten dat ze weer op

straat belanden voordat dat dat überhaupt kan gebeuren. Want als we nu al het gesprek aangaan en dat helpt, dat geeft u zelf aan. Waarom voorkomen we die hele situatie dan niet. En ik zou graag ook nog willen weten, dat was de aanvullende vraag. Wanneer worden die containers nou daadwerkelijk uitgerold? Dus wanneer komen ze in de Strijp?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Wit.

De heer Wit: Dank u wel. Nou de komende weken worden ze al uitgezet, dus dat gaat echt dat gaat geen maanden meer duren dus dat is al zeer korte termijn. Tegelijkertijd wat wij in de Ministerbuurt gedaan hebben is het gesprek voeren met mensen die de containers niet wilden hebben en waarvan we weten ook dat ze niet wilde hebben omdat ze op dat moment niet accepteerde. Dus op moment dat je dat ik nu generiek weer het gesprek ga voeren met alle mensen die een container krijgen. Dan is het dan schiet ik weer naar alle kanten toe met mensen om vragen te beantwoorden, terwijl ik juist de mensen wil bereiken die de containers op dat moment niet willen hebben. Daarmee gaan we met die grondstoffen coach langs de deur en daarmee zullen we ook het gesprek gaan voeren. Dus dat gaan we echt heel gericht doen en dan zal er nog zeker een deel van de mensen zijn die hem niet gaan accepteren, want de Strijp dat hoef ik u niet te vertellen. Zit redelijk met de hakken in het zand, dus het percentage zal ongetwijfeld hoger zijn dan in de Ministerbuurt. We halen ze binnen vijf werkdagen zoals het vorig jaar ook aangekondigd is, halen we ze dan weer weg En dan zijn mensen absoluut van harte welkom in de komende maanden of in de komende jaar als ze alsnog een container willen hebben, om hem bij ons aan te vragen dan zullen we hem netjes afleveren.

Vragen CU – Laadpalen

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we over naar de vraag van de ChristenUnie over de laadpalen, die zijn schriftelijk beantwoord. Heeft u nog aanvullende vragen?

Mevrouw Harmsen: Ja, want de laatste vraag is niet helemaal beantwoord. Het gaat over net of laadpalen en bleek dat in onze wijk weinig mensen wisten dat ze ook een gewoon een aanvraag konden doen. Het gaat nu specifiek wanneer is de nieuwe concessie in de regio voor de laadpaal aanbieders? Er worden dus stroomprijs afspraken gemaakt of eigenlijk wordt er tegen wat wordt er precies tegen hen gezegd? Er wordt nu binnen de nieuwe concessie gekeken naar de mogelijkheid om eventueel te reguleren op piektijden. Ik weet niet wat Tennet daarvan vindt en uiteraard moet de raad en ook de wethouder zelf ook mening daarover vormen en ook daarmee ingaan. Maar het lijkt mij toch dat ze ik las vandaag nog op de NOS dat netcongestie onder andere door auto's en laadpalen veroorzaakt wordt in de piektijden. En dat het ontzettend belangrijk is om in die concessie ook te werken met regulering van de piektijden. En Amsterdam is hier al mee bezig. En ja ik wil toch even meegeven aan de wethouder dat hij dat daar wel notie van neemt.

De voorzitter: Dank u wel. Wil het college daar nog op reageren?

Mevrouw Van de Waart: Mevrouw Harmsen keek naar mijnheer Wit, maar de beantwoording ligt vooral bij mij. De nieuwe concessie. De datum weet ik niet meer uit mijn hoofd, maar daar wordt nu aan gewerkt. Dat is natuurlijk een concessie die we niet alleen als gemeente doen, maar met andere partijen. En deze vraag zit daar gewoon in. Er zit wel ook een aantal technische aspecten aan, dus dat wordt meegenomen. Want ook de prijs is natuurlijk belangrijk om mensen te stimuleren om de elektrische laadpalen te gebruiken.

De voorzitter: Ja? Dank u wel.

Vragen PvdA - Beschikbaarheid Warmtescans isolatie

De voorzitter: Dan gaan we naar de vraag van de PvdA over het budget van de warmtescans. Zijn daar nog aanvullende vragen over? Dat is niet het geval.

De heer Van der Veer: Voorzitter, ze zijn beiden naar behoren beantwoord dus u kunt beide vragen als beantwoord zien.

De voorzitter: Dank u wel.

Vragen PvdA - RIB 25 076 Subsidieregeling Inruilregeling brom- en snorfietsen Rijswijk 2025

Vragen BvR - Overlast op het parkeerterrein de Schilp en de Schaapweg

De voorzitter: Dan gaan we naar de vraag van Beter voor Rijswijk over overlast parkeerterrein De Schilp. De heer Cupedo.

De heer Cupedo: Dank u wel, voorzitter. Een aanvullende vraag, dank u wel voor de beantwoording. Onze vragen waren naar aanleiding van dit weekend. Het klopt dat het al druk was de afgelopen tijd, maar sinds 1 oktober is het veel drukker geworden. Zaterdag was de overdruk misschien wel de parkeerdruk misschien wel 120 procent. Auto's dubbel geparkeerd, Presidentbuurt helemaal vol, scheidsrechters en uitspelende clubs te laat omdat ze 30 minuten naar een plek waren aan het zoeken. De oplossing is er al en we hoeven niet te wachten tot het begrotingsdebat en dat is de aangenomen parkeernota. Dus kan de wethouder aangeven je actie op te nemen en tot die tijd te handhaven op onze APV waarbij aanhangers, campers, caravans, bedrijfsmachines na drie dagen verplaatst moeten worden. Tot zover.

Mevrouw Van de Waart: Nee, voorzitter die toezegging kan ik natuurlijk niet doen, want die zit bij de burgemeester. Maar ik had ook al opgeschreven dat bij handhaving nadrukkelijker is gevraagd om hiernaar te kijken. En ik had u ook al geschreven dat wij de drukte bij de Schilp zien groeien. Dat ligt echt niet alleen aan de zeg maar regeling van de Plaspoelpolder. Zijn een groot aantal woningbouw ontwikkelingen aan de Haagse kant die daar ook voor zorgen en daardoor houden we het ook in de gaten. Dat nou dat kunt u zien. En ook naar aanleiding van de invoering de Plaspoelpolder hebben sowieso afspraken om een aantal plekken in de gaten te houden, waar we nu een aantal auto's zien groeien, En daarover hebben we natuurlijk gewoon afspraken gemaakt als het gaat over metingen en het dan kunnen meenemen in een eventueel parkeerregime zoals we hebben afgesproken. En ik begrijp nu dat u dat liever eerder wilt dan later.

Vragen RB - verdwenen geldmaat Hendrik Ravesteijnplein

De voorzitter: Ja, dat is voldoende? Dank u wel. En dan gaan we tenslotte naar vraag Van Rijswijks Belang over de geldautomaat Hendrik Ravesteijnplein. Wie mag ik daarvoor het woord geven?

De heer Bruin: Dank u wel, voorzitter. Naar aanleiding van ons de beantwoording op onze vragen over de geldmaatautomaat op de Hendrik Ravesteijnplein stelt onze fractie toch nog wel even de volgende vragen. Vindt de gemeente dat zij ook al heeft zij formeel geen rol, een maatschappelijke verantwoordelijkheid dient te nemen om ervoor te zorgen dat met name onze oudere inwoners de weg naar contant geld makkelijker moeten kunnen vinden, dan de vijf kilometer die gesteld wordt in de beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik daarvoor het woord geven? De heer Van Damme.

De heer Van Damme: Kijk als het echt tot onoverkomelijke problemen leidt, dan zullen wij daar wel actie op ondernemen. Maar we hebben geen enkele reden om aan te nemen, voorzitter dat die beleidslijn die door alle de Nederlandse Vereniging van banken het ministerie van financiën et cetera is afgesproken. Om daar andere actie op te ondernemen dan nu het geval is. Het is ook niet zo dat het nu vijf kilometer weg is, dus het is dichtbij. En ik denk ook dat we wel bij ons leest moeten blijven als gemeente. En kijk als mijn auto kapot is, dan ga ik niet naar de groenteman om hem te repareren,

dan ga ik naar de garageman. Dus ik zou in dit geval ook wel willen verzoeken om dan verzoeken voor geldautomaten dat gewoon aan de markt te laten bij Nederlandse Vereniging van banken et cetera. Dus die verantwoordelijkheid van de gemeente, de betrokkenheid die is slechts zeer beperkt.

De voorzitter: Dank u wel. Het antwoord stemt niet helemaal tot tevredenheid. Maar goed, het is laat.

13. Sluiting

De voorzitter: Ik sluit hierbij ook het vragenuur af. Ik dank u hartelijk voor uw geduld en uithoudingsvermogen deze avond en wij zien elkaar volgende week dinsdag weer. Bedankt.